

Színház

A MAGYAR SZÍNHÁZI TÁRSASÁG FOLYÓIRATA

DRÁMAMELLÉKLET 2005. AUGUSZTUS

Ion Luca Caragiale

KARNEBÁL

(D'ale carnevalului)

RÉZ PÁL FORDÍTÁSA NYOMÁN ÍRTA PARTI NAGY LAJOS

SZEREPLŐK

NAE GIRIMEA, borbély és felcser
IANCU PAMPON
NACHE RAZACHESCU avagy CRACANEL
ADÓHIVATALI GYAKORNOK
IORDACHE, Girimea segédje
FELÜGYELŐ
DIDINA MAZU
MIȚA BASTON
PINCÉR
ÁLARCOS NŐ
Álarcosok, báli közönség, rendőrök

Történik egy bukaresti farsangon

ELSŐ FELVONÁS

Külvárosi borbélyüzlet, avagy fodrászszalon. Szalmabútorok. Hátral a bejárati ajtó, ablak. Jobbról az előtérben ajtó, hátrébb mosdó. A színpad jobb oldalát spanyolfal választja el a színpad többi részétől

Első jelenet

Iordache, majd Pampon

IORDACHE *(ül egy széken, borotvát fen a kövön, dudorászik)* Ragad a nő, ragad a haj borbélylegényre, sejhaj, anyám, fiad ha udvarol, minden frufu eléomol, egy lány se ereszti, neve Figarescu...

PAMPON *(hátral bejön)* Ez-e a Nae Girimea fodrászériája?

IORDACHE *(udvariasan feláll)* Igenis parancsára, tesszen méltóztatni uraságodnak. Szakáll fog lenni, avagy nyírás fog lenni? Netán beretválás?

PAMPON Egyik se fog.

IORDACHE Akkor fejet mosunk, szolgálatjára...

PAMPON Fejemet sose mosok, mer mingyár beleszúr a...

IORDACHE ...méltóságos zápfoga az uraságnak. Azt én, mint a legyet, kérem, egy zümmre kikapom kegyednek.

PAMPON Mit hogy zápfog...?!

IORDACHE Vagy úgy! Szemfog! Problemma egy se, mire el teccene tátani, már kezembe a kis pudvása...

PAMPON Hagyjon békébe, jóember, nekem ha fejet mosok, azon minut, rám gyön a szívizom, na. De mint egy lónak, akkorát képzeljen. Nem fodrászatilag vagyok itt.

IORDACHE Hanem?

PAMPON Beszédem van a Nae Girimea úrral. Óhózzá van szerencsém?

IORDACHE Nem, szolgálatjára, én a segédje vagyok.

PAMPON Nae úr nincs bent?

IORDACHE Az nincs, uram. Ellenben mingyár jön. Ótet várom én is.

PAMPON Akkor várok... szabad?

IORDACHE Naná hogy! Tesszen parancsolni. *(Széket tol alá)*

PAMPON *(kis szünet után)* Aztán mondja, ... bérlet van-e maguknál?

IORDACHE Hajaj, hogy van! Tizenkét beretválás három frank, nagyságos uram. Hadd kapjon szívbajt a konkuranszié, nem igaz? Ezt a kunsztot csinálja utánunk, ha van bőr a pucáján. Huszonöt szantimba van egy borotválás, illetőleg natúr hajvágás, kérem. De precióz ám, púder, tintúra, mandulakenyőcs, szolgálatjára, ez mind benne van kompletta. A többi tisztelettel pót díj fejébe, frizírozás, stucc, trimmolás, fűlszór, orrszór, masszór, manikűr, ridikűr, mágnesos tyúkszemirtás, miteszer, furunkulus alakartén.

PAMPON Na jól van, elég már, ne gágározzon má'. És egy ilyenforma stempli van rajta a bilétán, ni? *(Levéltárcájából bérletet vesz elő, mutatja)*

IORDACHE *(vizsgálja a bérletet)* Hát nem éppen, tisztelettel, mer ez még egy régifajta. Tán épp az utolsó példány. Rég tetszhetett uraságodnak Bukarestbe lenni. Ki kell eztet cseréljek, mer ugye kivonás alá került a forgalomból.

PAMPON Nagyobb zúr van ezzel a bilétával, barátom...

IORDACHE Így mondta a Nae úr is, szolgálatjára, pontosan. Ezt használtuk három hónappal ezelőttig spórolice, ugyibár. A Nae úr lestemplizett egy tiszta cédulát vagy egy darab papendeklit, oszt minden beretválásnál húztunk rája egy rigulát ténával, amíg ki nem lett a tucat. De amikor a drogéristával támadt egy kalamajka, a Nae úr elhatározta, hogy eztán úgy nyomassa ki a bilétát, mint az újságot, ugye, ólomba. Tétet rá szépen számokat egytől satöbbiig, tizenkettőig. Megberetválom a delikvencset, és nyisszanyassz, levágok egy számot, aztán revoár.

PAMPON Mi támadt a drogéristával? Micsoda kalamajka, há?

IORDACHE Fijhó, mekkora egy akasztófáravaló az! Egy fifikatanár, kérném tisztelettel. Na csak képzelje! Vált egy bilétát, megberetváljuk, jól van, húzunk egy rigulát. Teszem föl: keddi nap. Tetszik érteni? Csütörtökön újból egy rigula, szombaton dettőképpen. Ez ugyibár három. Rá való kedden nézem a bérletet, há' mit látok? Egy szál rigula, de mint az ujjam. Vagyok követve? No jó, húzok egy másikat, egy meg egy az kettő. Csütörtök megen egy, az három, szombat négy. Na de a következő kedden mi van? A puff neki, az van. Hogy üres a bilétája, mint a patyolat.

PAMPON Patyolat?

IORDACHE Egy hó mint száz, kérem, olyan üres.

PAMPON Hogy az istenegebé?

IORDACHE Várjon csak uraságod, mingyár meglássa. Generális egy história. Megment ez tíz álló hónapig, amíg le nem buktattuk a faszari disznaját. Ugye, sok a kuncsaft... fogod, beretválod, rigulázod és aló mars, le van rendezve. Egy szombat este jön ez a drogéria, és úgy mittudomén sokan vótak, de heringig, ha teccik érteni, és a Nae úr a lármában azt hiszi, hogy a rosszéletűje új bilétát kér, és odaszól nekem, hogy Iordache, foganatosítsál új bérletet Trichinescu úrnak, mer így hitták. Erre ez aszongya: Új bérletet nekem? Nem értem, az én bilétám patyolatú. A szűzpecsenye nem fehérebb, aszongya, és eléveszi, hát tényleg. Mint a tej. Hogy a csipámba van ez! Nézzük egymást, a drogériát, Nae úr is, én is, szemünk épp ki nem pukkan, végül fúj egy mélyet a Nae úr, rendbe, aszongya, és húz egy rigulát. A drogéria meg elpályázik. Ide hallgassál, Iordache, mondja a Főnök zárás után, ez a malacszőrű átpalánkozik minket a szaron is, nézzünk a körmire, ez vagy bilétát lop, vagy a stemplinket, hacsak egyenesen nem gummérozottatott magának egy stemplit. Mer ennek úgy nyúlik a bérlete, mint a rántott sajt, ha teccik érteni.

PAMPON Na jól van már. A végit mondja!

IORDACHE Várjon csak uraságod! Ez volt ugye szombat. Kedd reggel megen egy rigula, de azt már az ajtófélfára is fölirtam, krétával, ne féljen. Ez kettő. Csütörtök három. Szombat megen egy...

PAMPON Vagyis négy, ne mondja föl az egész kalandáriomot!

IORDACHE Erre kedden...

PAMPON Hallja, ne húzza már, nincs nekem időm erre...

IORDACHE Hát nem aszonta uraságod, hogy meg tetszik akarni várni a Nae urat?

PAMPON Aszontam hát, de ez nem azt jelenti, hogy ráérek itten magával... Na nyöjje má' ki a végét.

IORDACHE Hogy nyögnők, ha belefujcsa az emberbe a szót? Na szóval. Keddnél hagytuk abba. Csütörtök beretválás és hajnyírás,

két rigula, öt meg kettő az hét, a bilétán hét, az ajtón hét, alószógája. Szombaton megberetválom, kérem a bérletit, négy rigula van rajta, odahúzó az ötödiket. Hanem az ajtón hét meg egy. Érti? Nyóc! A drogéria nem tudta, hogy kettős könyvelés forog fönn neki. Kedden az ajtófélfán nyolc meg egy, vagyis kilenc, a bilétán meg három és egy, egyenlő négy. Teccik követni, remélem. Csütörtökön egyenesen látom, addig köntörködik, amíg a Főnök nincs az üzletben. Akkor bejön, megberetválom, s aszongya a képivel, hogy na, húzza ide egy rigulát, mer éppen új bérletet váltottam a Nae úrnál. Az ajtón pedig mi áll? Na? Kilenc meg egy, az tíz.

PAMPON Szóval?

IORDACHE Szóval az ebadta sunyija valami vegyszerrel folyton kitörülte a rigulákat.

PAMPON És mi lett aztán?

IORDACHE Hát, a Nae úr nem akart nagy randáliát csinálni, pedig ingyenesen mehetett volna a milíciára is, de nem. Mer egy talpig galánt úr. Fogta, oszt lerendezte barátilag. Elkobozta ottan a nevezett bilétát, meg amit a zsebibe talált a drogéristának, vagy öt frankot, elmondta mindennek, lekent neki pár pofont, és a valagánál fogva kirúgta az üzletből.

PAMPON *(figyelmesen hallgatta, mint aki hirtelen megvilágosodik)*

Ahá! Most már értem... a Didina otkolonjai meg pacsulettjei, meg a pomádék, rúzsongok, pirosító francok. Hájszen persze, hogy a drogéria. Maga azt állítsa, hogy ezeket a bérleteket már három hónapja kivonták a forgalomból?

IORDACHE Legalább, tisztelettel.

PAMPON Meg azt állítsa továbbá, hogy a Nae úr elkobozta a drogériától a hamis bérletet.

IORDACHE Naná hogy.

PAMPON És azt is állítsa, hogy a drogéria az egész lóvátétel alatt egyetlenegy bilétával manipulírozott? Tíz álló hónapon át?

IORDACHE Hát, ezt én nem tudom, kérem.

PAMPON Mer az ápertéileg lehetetlen. Akkor már előbb le lett volna füelve. Na, emlékezzék csak! Egy volt vagy több volt?

IORDACHE Hunnant a csodából emlékeznék? Rég vót, ki tudja, hány vót.

PAMPON Micsoda egy idea! Nézzük csak! Most elmegyek, de nem sokára ellenkezőleg. Mondja meg Nae úrnak, hogy okvetetlen beszédem van vele. Visszajövök mingyár. Kisvártatva magasságába, ha érti. *(Hátul el. Összeütöközik Mițăval, aki roppant izgatottan siet be)* Pardony, madám. Pardony bokú.

Második jelenet

Iordache, Mița

MIȚA Iordache, hol a Nae?

IORDACHE Tudom én? Kora reggel elpályázott, azóta nem láttam.

Penig kéne jöjjön, hogy elmehessek végre ebédezeni...

MIȚA *(leveti magát egy székre)* Megvárom.

IORDACHE Csak ugye ha például sokára jön, akkor én mit csináljak? Haljak tán éhet? Én mondom, mingyá' becsukok, oszt ello-molok...

MIȚA Hah, nem érdekel. Semmi se érdekel. *(Patetikusan)* Iordache!

IORDACHE Ja.

MIȚA Ahogy a költő mondja: nincsen nálam veszesebb teremtés...

IORDACHE Csak nem a Cracanel rágyútt valamire!

MIȚA A vén trottilja? Ugyan! Én vagyok a szerencsétlen! Én!

IORDACHE Na. Aztán mire föl?

MIȚA Naéra föl. Igen, ő, akit szerettem, a sírig menően imádtam, egyenesen bomoltam, nyakig, fülig, satöbbiig... Ugye tudod, hogy vérpadiglan!? Mondd, hogy tudod!

IORDACHE Tudom. Na de mi történt?

MIȚA *(fokozatosan belelovalja magát)* Nae megcsal.

IORDACHE Nem mondja a kismadmazal!

MIȚA De. Tutti megcsal. Az grandióz, hogy meg.

IORDACHE Ugyan!
 MIȚA Semmi ugyan! Egy hete nem láttam. Erre levelet írok neki:
 „Moncili Smoncili, hónap, azaz szerdán a vén trotil Ploieștibe utazik. Oly uncsi magam lenni árván. Nem jössz el forró vulkánkám eloltni? Gyere, rúgjunk ki a hámból, mon ami belefér...” És az én Smoncilim nem is válaszol. Mer mást szeret. Megmonta a kártya is. Kivettertem, ne féljél, és a Smoncili lapja ott feküdt, na hol? A boldogság-fertályba, Iordache. Pláne direkte rajta feküdt a zöd dámán. Nem is egyszer. Azt a hülye is tudja, mit jelent. Estéli sétáján zöd dámával találkozik, azt jelenti...
 IORDACHE Teligencs személy létire ne má' fölüljön a kártyának!
 MIȚA Bizonyosságot akarok. Tiszta vizet akarok. Vegye tudomásul, hogy botrányt csapom. Akkora kravált, hogy az úságból kilóg.
 IORDACHE Ugyan már! Halanzsérozik itten. Meg tetszett a féltékenységre zavarni a nagysámat. *(Vállat von és hátramegy, ahol összeütközik az adóhivatali Gyakornokkal)*
 MIȚA Mongyó! Egy kuncsaft! És ha ismer? Még majd kompromot állít nekem, oszt jól kinézek. Várok inkább odaát. *(Jobbra el a spányofal mögé)*

Harmadik jelenet

Iordache, Gyakornok

GYAKORNOK *(áll a kendővel felkötve, a közönségnek)* Phhhú!
 Marhájul fáj! A szuvas csillag pokolfütyt ehhez, amit látok. Majd megveszek... Internális... Nem bírom tovább. De most végre erős leszek. Rászántam magam. Túlesek rajta. Igen, fogom és túlesek.
 IORDACHE *(követi a Gyakornokot, egy széket hoz a szinpad közepére)*
 Méltóztassék parancsolni!
 GYAKORNOK *(eltökéltén)* Húzza ki! Ki tudja húzni?
 IORDACHE Hogy én? Hajaj! Uraságod még el se táccsa, már ideki van a kis bűdös. Tessen helyet foglalni.
 GYAKORNOK Merci. Kihúzatlak, rohadék, ne féljél!... Mit pakoltam én már erre, azt reggelig sorolhatnám, hát az eleven ínyem bele-svadt. Tudja, mit tettem rá? Mindent. Annyi csöp-pet, mint a tenger...
 IORDACHE Ha egyszer beleállt, arra tehet uraságod, amit akar, annak akkor jóccakát. Kampec dolórec. Arra tisztelettel egyetlen csöp-p jó, a vascsöp-p. Be a fogót és reccs. Ez a csöp-pje neki.
 GYAKORNOK Nana, kérem alássan, nana, mer máma egy kolega kirafinálózott engemet az adóhivatalban...
 IORDACHE Ó, az adóhivatalban tetszik dolgozni méltóságodnak...
 GYAKORNOK Ott hát... momentán gyakornok. Várom ugye, amíg üresedés nem fog előadódni. Nem mintha nem volna megélhetésem, kérem, a textiltibizniszbe van egy kis társtulajdonom bazárilag, küldi a pénzt a Iancu bácsi Ploieștiből, de Bukarest az Bukarest, és mikor csináljon az ember magának karriert, ha nem ifjonti... izéjában...
 IORDACHE Naná hogy...
 GYAKORNOK Meg volnák én már ápertén gazdagodva, kérem, ha még a háború folyamán egy női személlyel mezeiloncba nem keveredek. Szerelmibe! De szó szerint. Imádtam, lábanyomátilag. Erre nem elmén egy utásztisztával a hájas ribanca? De! Én mondom magának, sertés lafam. Ezt így jegyezze meg.
 IORDACHE És most?
 GYAKORNOK Há mondom! Keserű kenyér. Iszom a bürópoharat az adóhivatalban. *(Keserűen)* És mióta már! Máma is gyakornok, holnap is gyakornok, egyik hónap a másik után, már egy esztendő, és még mindig semmi se vagyol. Mer nem kívánom én, hogy ripsz-ropsz, kérem, segédfogalmazót csináljanak belőlem egyenesen, de hát valamit csak csináljanak azért.
 IORDACHE Léptessék elő, nemde?
 GYAKORNOK Ja. Legalább egy csimpiszli másodosztályú írnokká, kérem tisztelettel.
 IORDACHE Aztán mennyi a füzetsége uraságodnak?
 GYAKORNOK Há mondom, hogy gyakornok vagyok. Egy bagatell vasat, kérem, annyit se kapok. *(Leül)*
 IORDACHE Egy kanyit se?

GYAKORNOK Egy buzgár kanyit se.
 IORDACHE Ellenbe levonása sincsen.
 GYAKORNOK Ami igaz az igaz, levonás az nincs. Egy faktum se.
 IORDACHE Hát lássa, még ez a szerencse. Na, bogozza ki szépen!
 GYAKORNOK Minek?
 IORDACHE Mer' így nem férek hozzá.
 GYAKORNOK Mihöz?
 IORDACHE Uraságod pampulájához. Nem bírja eltátani a kendőtől.
 GYAKORNOK Má mér tátanám én el?
 IORDACHE Hogy kihúzzam uraságodnak.
 GYAKORNOK Hé, mit akar maga kihúzni?
 IORDACHE Na vajon mit? Há minek jött ide?! A fogát.
 GYAKORNOK Nekem? A fogamat?
 IORDACHE Mi mást? *(Egy fiókból előveszi a műszereit)* Annyit se alit uraságod, mint egy légy. *(Visszajön)*
 GYAKORNOK *(feláll)* Hála istennek! *(Mégkönnyebbülten)*
 IORDACHE Méltóztassék visszaülni.
 GYAKORNOK Merci, barátom, ültem már eleget.
 IORDACHE Muszájjon leülni az úrnak, hogy legyen svungom, kérem. Ha állni teccik, hogyan húzzam ki?
 GYAKORNOK Ne húzza ki!... Már nem fáj.
 IORDACHE Hogyhogy nem fáj?
 GYAKORNOK Ugy, hogy szintóma. Montam, hogy ki lettem okosítva a hivatalba, nem? Az úgy volt, hogy ordítok ottan, mint a töviskoszorú, mire aszongya ez a kolega: ide figyeljen, a megoldás: Máté könyve.
 IORDACHE Az evangelista?
 GYAKORNOK Lehet, kérem, de inkább drogérta, mer hajföstékbe is utazik, meg tyúkszembe, szóval egy ilyen csodadoktor.
 IORDACHE És?
 GYAKORNOK És? Fáj a fogam. Ugye? Teszek rá bagót, pókhálót, angyalepét, amit szokás. De semmi. Tűrök, ameddig tűrhetek. Aztán teszek rá drága pénzér medicilint, úgyse semmi. Erre fogom, bérontok a borbélyhoz, hogy húzza ki.
 IORDACHE Na. Nem értem. Beront és?
 GYAKORNOK Szóval belépek, és azt kiáltom határozottan: „Húzza ki! Ki tudja húzni?” Ezt mondtam magának is szó szerint az elébb, nem? Aztán ugye szóba elegyedünk egy intervallam erejéig. Közbe ugye mintha döfölnék az állkapcámat egy nagy dikiccsel.
 IORDACHE Dikics?
 GYAKORNOK Forró dikics, azután meg jéghideg, de mink csak beszélgetünk, hideg, forró és vicavarsa. Addig-addig, hogy nevezett szintóma egyszerre kiáll. Mer ez a természetgyógyászat parancsa, hogy adott diskurálási interhallumban a fogi érintettség a félelem behatására abbahagyást nyer. Agyópá. Ördög az a digó, én mondom magának.
 IORDACHE Menjen már uraságod ezzel a talján hókuszpókusszal. Nézzenek, már bocsanat, oda, hogy egy ilyen fiatalember, ráadásul karrierje van, oszt nem tudja, hogy a természet az természet, kérem alássan. Mindennek van egy alapja, ha kicsi, ha nem, de alap. Aminek nincs alapja, az izé. Bliktri. Nem a természettől való. Ez a maga szalajtott Mátéja csak nem azt mondja tán, hogy ha szakad az eső, méltóságod ne álljék az eresz alá, vagy ne nyissa ki a parapléhet, hanem inkább mongya azt sokszó, hogy sűt a nap, és akkor nem ázik meg? Há? Ez egy digó számárság. Wurstli. A mutavány az mutavány, a todomány meg todomány.
 GYAKORNOK Az lehet, kérem, csak ennek a fogászathó' semmi köze. *(Fintorog)*
 IORDACHE Nagyon is hogy van.
 GYAKORNOK Nincs. *(Újabb fintor)*
 IORDACHE Ha egyszer valami természeti jelenség...
 GYAKORNOK Nincs és punktum. *(Újabb fintor)* Jaj!
 IORDACHE Mi lelte uraságodat?
 GYAKORNOK Újra belényilallt *(Sétálni kezd fel-alá)*, de rettenetesen. Borzasztóan.
 IORDACHE Lássa, megmondtam én segéd létemre, ha egyszer valami természeti jelenség, az...
 GYAKORNOK *(megáll, nagyon határozottan)* Ki tudja húzni? Azonnal húzza ki!
 IORDACHE Akkor üljön le!

GYAKORNOK (*határozottan*) Hozza, kérem, a fogóját! (*Leül*)
 IORDACHE (*elmege a fogóért, visszajön*) Egy bolhacsípés, annyi se.
 Zsupsz és triomf.
 GYAKORNOK (*mereven nézi a fogót, aztán feláll*) Elmúlt. Lásza?
 Hát megmondtam én! Ördögadta digaja, ezt jól kifundérozta.
 IORDACHE (*dühösen*) Ugyan kérem!
 GYAKORNOK (*roppant elégedetten*) Isten vele, barátocskám. Merci
 bukó. (*El*)
 IORDACHE Hé, várjon uraságod!
 GYAKORNOK Nem lehet. Tudja, hány felszólításom van nekem a
 restancijába? Hajaj, hány! A büro az büro. Alászolgája, barátom,
 és merci. (*Sietve hátul el*)

Negyedik jelenet

Iordache, majd Mița

IORDACHE Életembe ilyen süsükótyát nem láttam. Mi a csipámat
 elvan már a Főnök úr? Mér nem jön? Tessék. Itt van, dél. Még föl-
 bukuk itt nekem az éhségtől. (*Mița jobbról be*) Na még ez is!
 Tisztára elfeledkeztem róla.
 MIȚA Nem jött még meg?
 IORDACHE Ide hallgasson, Mița nagysám, kiskegyed úgyis meg
 akarja várni ötet. Hadd iramodgyak már el falni valamit. Le se
 nyelem, oszt jövök is vissza. Megegyeztünk? (*Veszi a kalapját*)
 MIȚA Menjél csak nyugodtan.
 IORDACHE De ugye megvár a kismadmazel! Ne má, hogy maga
 maradjon az üzlet.
 MIȚA Montam, nem, hogy menjél? Én mind várom őt. Holnapig,
 holnaputánig, bármeddigig, amíg meg nem jön.
 IORDACHE Na akkor jól van, megyek. Egy huss, oszt itt is vagyok...
 (*Hátul el*)

Ötödik jelenet

Mița, majd Pampon

MIȚA Naná, hogy várom rá, amíg élek. Mer jöni fog, ha jöni kell...
 ne féljen! Csak jól vigyázkodjék! Megcsal? Engem egy ilyen Nae...
 paculescu? És én ne álljak promt bosszút?
 PAMPON (*belép*) Alászolgája. Nem jött még vissza a Nae úr?
 MIȚA (*félre*) Egy kuncsaft. Nem, én is rája várok... a Nae úrra. Ha
 tetszik, várja meg a mőszjő is. Jönne kell rögveste. Alómarsé. Vagy
 legalább a fiúnak.
 PAMPON Merszi, madam. (*Leül, félre*) Egész megjárja fehérsze-
 mély. (*Kis szünet után*) Kegyed a nevezett rokonságának tetszik
 lenni? Tán direktöz a kedves neje?
 MIȚA Se ez, uram, se az. Hanem a... kapcsolatja. Élettársi, úgyszól-
 ván. De minimum barátnője, kérem. Szeretője. Vagyis voltam.
 Egy kis elintéznivalóm lesz Nae úrral.
 PAMPON Nekem is.
 MIȚA (*sóhaj*) Ó, csakhogy uraságodnak ilyen kázusa nem lehet
 övéle, mint nekem. Éltrehaláli. Engem, kérem, efektíve megcsalt.
 PAMPON Szerelemlegesen?
 MIȚA (*megint sóhaj*) Naná.
 PAMPON Szakasztott család van az én esetembe is.
 MIȚA Magáéba? Hogyhogy?
 PAMPON Részemről, azt hiszem, illetőleg nem hiszem... promt
 biztos vagyok benne, hogy megcsaltak. Lamúrilag.
 MIȚA Kiköpött ahogy engemet.
 PAMPON Egyedül a Nae úr bír csak nyomára vezetni a szóban
 forgó illetőnek. És nem fogja megúszeni őhimpellérsége. A vég-
 sőkire el vagyok szánva, kérem. A belit kihegedülöm annak a dro-
 géristának, abba' biztos lehet.

MIȚA Drogéristának?
 PAMPON Mint a pinty. Az előbb mondta is a nevét ez a... aki itt volt...
 MIȚA Iordache.
 PAMPON Úgy is van. Szóval monta, hogy híjják, de kiment a fejem-
 ből, amíg törtem az argumentomon. Mer' ne gondolja a nagysám,
 hogy csak a szám jár. Egy Pampon szava az mint a nehéz kő. Ke-
 zembe van a korpus delikvencs. Két darab papírcédulát is lefoglat-
 tam az én Didinám szobájában.
 MIȚA Didina?
 PAMPON Naná Didina. Ki más? A legszentebb lamuröz Vénuszom,
 akiért odadobtam a milicistakarrieremet, mint egy kardizét,
 kérem. Bojtot. Én önekelőtte efektív rendőrtiszt voltam Ploiești-
 be. S most tessék, voala, itt veszek meg a féltékenységtől! Pláne
 egy szemhunyasom nem volt az éjszaka...
 MIȚA Nekem magyarázza a megveszését!? Féltékenység? Mit tud
 uraságod arról? Egy vacak éjszakát nem aludt? Az piha! Bagatál!
 Én egyetlenegy se aludtam. Meg bírnám számolni, hogy egyet se.
 PAMPON Hát én, mondjuk, az éccaka még nem is sejtettem ezt a
 blamáliát, úghogy inkább öö... kártyázás miatt nem aludtam.
 Reggelig preferánszotam a Vörös Ökörben három surbankó fa-
 lusival... ne féljen, úgy le lettek kopasztva, hogy evoé.
 MIȚA Csak ennek ne örüljék a mőszjő! A kártyán én is nyerni
 szokom, oszt lássa. Aki szerencsés a szerelemben, peches a kár-
 tyában.
 PAMPON Lehet, kérem alássan, de nálam ez nem szerencse dolga.
 Hanem todomány. Én tuttira megyek, ha tetszik érteni. Nagyon
 egy pocsondi lapjárás kell ahhoz, hogy én veszítsek. Mer ez-az
 nekem mindig van a kabátujjamba, kérem, horrobile a pakli se az
 a ma született bárány, ha tetszik érteni. Meg van szépen flótázva,
 kezicsokolom... az a három pancser meg csak bámul, izzadirozik,
 aztán tejel...
 MIȚA (*unja*) Mér nem jön már ez a Nae?
 PAMPON Hát igen. De elég az hozzá, kedves nagysám, hogy én
 meg hogy járok utána? Ballagok haza az én Didinámhoz, kopog-
 tatok nékije, na, álmosan előkecmereg az ágyából, nyissa ki az
 ajtót. Vaksötét volt, gyűjtom a lámpát, elkészülök rája, hogy
 cviderkodik megen, mer ha későn megyek haza, szok veszekedni,
 de most nem. Egy kukk nem sok, annyit se szól, én meg azt gon-
 dolom magamban (*Mița unja, járkál, sóhajtozik*), hadd aludjon, ha
 mán ilyen dühös, maj' reggel a nagy rahedli pénztől megnyugszik
 a gerlice, oszt turbékol nekem megen föl-alá a dúcon, ha teccik
 érteni. Na, hogy ott vetkezkedek, ugye, mit látok a tojlettaszal
 lábánál? Két kis cédulát. Mán ahogy lehajolok, a lúdbőrc avval
 kiveri a hátam vizét. De szórol szóra, kiscsókolom. Főlemelem,
 hát mi az? Hát egy bérllet Nae Girimea úr fodrászériájába.
 MIȚA (*érdekelni kezdi a dolgot*) A Nae Girimea szalonjába pont?
 PAMPON De pont ám! És ott van még egy szerelmes levélke, amit
 bizonyos hölgy írt az ő, már bocsánat, Smoncilijának...
 MIȚA Smoncilijának? Pont az ő...
 PAMPON Ahogy mondom, kérem. Vagyis a drogéristának... Min-
 gyá meg tetszik hallani a kisanagysádnak, hunnét jöttem rá, hogy
 a drogérlista a delikvencs.
 MIȚA (*félre*) Smoncili! Nagy isten az égben! Csak nem?
 PAMPON Ezt tessék csak meghallgatni. Ahogy kiolvasom a stemp-
 lit a papíron, hogy „Nae Girimea Úri Fodrász Szalonja”, azon-
 mód fogom a sátorfámat, sétapálcám, kalapom, ötfilléres alapon,
 ahogy mondani szokták. Didina közbe újra elhortyolódott, én
 meg irány a rendőrség. Idenyomozok, odakérdezek, s két mulkra
 má tudom is, hun van ez a fodrászat. Jövök ide, mintha puskából
 lőnek. De Nae urat nem találtam. A fiú meg azt mondta, hogy az
 efféle bilétákat...
 MIȚA (*egyre türelmetlenebbül*) Na jó, jó, és mi történt aztán?
 PAMPON Nem szaporítom a szót, nagysám, megmondom. A dro-
 gérlista... ugye, azt teccik kérdezni? Na, miután a segéd úr meg-
 mondta, hogy miféle gazemberséget csinált ez az illető, bemen-
 tem egy ilyen drogériába a bérllettel, és azt mondtam, volt ezen
 nekem valami írás, de kitörülték. Lehetne-e segíteni rajta, mer
 igen szeretném tudni, mi áll benne. Én nem tudom, mit öntöttek

arra a bérletre a huncut drogéristái, olyan szúrós szaga volt, mint a nyári reterátnak, de egy szempillantás alatt előjöttek a strigulák.

MIȚA Csak nem?

PAMPON De bizony hogy. Megszámoltam, ötvenöt strigula. Nagy macher ez a drogérta. Velem tán még jobban kicseszkuhált, lehet mondani, mint a Nae úrral, de egy lancu Pamponnal ezt nem lehet megcsinálni, széjjelabriktolom a vegyszeres pofáját, a nősző vért kiütöm az agyából, ne féljen.

MIȚA *(félre)* Csak nem Nae!? Hőöö, micsoda fájin bosszú volna! *(Fennhangon)* Azt mondja az úr, hogy azt a szerelmes levelet bizonyos Smoncilinak írták.

PAMPON Úgy van.

MIȚA És mi volt az aláírás?

PAMPON Várjon csak, hát mi is? Imádó izéd... Mițád. Imádó Mițád.

MIȚA Mit ád isten! MiȚa!

PAMPON Mi lelte, madám?

MIȚA Uram, biztos benne, hogy drogérta az illető?

PAMPON Mind a halál, kisztihand. Mer milyen volt a bérlet? Palyolatfehér. Na... És? Leöntötték, ugye, szalmájakkal, erre mi lett? Ötvenöt strigula lett, kérem. Számoljon utána a nagysádnak. Pont ötvenöt.

MIȚA És azért jött most ide a Girimea úrhoz, hogy megtudja a nevét a delikvensnek, ugye?

PAMPON Szakasztott úgy, kérem. Név, lakcím.

MIȚA Hát, nekem van egy setét gyanúm...

PAMPON Gyanúja?

MIȚA Melyik szín a maga babájáé?

PAMPON Mármint hogy értvel?

MIȚA A kártyába. Hogy melyik dáma a négyből. Hogy makk vagy tők-e. Vagy vörös. Vagy esetleg zód-e.

PAMPON Esetleg zód.

MIȚA Szóval zód.

PAMPON Zód.

MIȚA És az a Smoncilinak írott levél, amit az uraság megtalált a Zód dámájánál, az itt van magánál?

PAMPON Naná.

MIȚA Azonnal mutassa meg!

PAMPON *(átnyújtja a levelet)* Itt van e.

MIȚA *(átveszi a levelet, kétségbeesett arcot vág)* Ez az. Az isten az égbe hogy meg ne... Bosszút állom. Rettenetes bosszút. *(Ünnepélyesen)* Uram, ne packírozzon egy szegény gyöngye nő szívével! Mondja meg a szemembe: ezt a levelet a szeretője szobájában találta?

PAMPON Ott bizony.

MIȚA Esküdjön!

PAMPON *(méltósággal)* Milicista becsületszóra esküszök.

MIȚA Nézze meg jól! Olvassa csak el, tessék! *(Idegesen ő olvassa)* „Moncili Smoncili, hónap, azaz szerdán a vén trotil Ploieștibe utazik. Oly uncsi magam lenni árván. Nem gyössz el forró vulkánkám eloltni? Gyere, rúgjunk ki a hámból, mon ami belefér... a te imádó Mițád.” Tetszik kapiskálni uraságodnak? Igen? Nézze csak meg jól. És most nézzen meg engemet!

PAMPON *(visszaveszi a levelet)* Nézem kérem, nézem, de... nem értem...

MIȚA Én! Én vagyok az a szerencsétlen teremtés, aki ezt a levelet írta...

PAMPON Lehetetlen...

MIȚA Nem lehetetlen. *(Keserűen)* Aki pedig a maga Didinájánál járt, az az én szeretőm.

PAMPON Kiskegyed szeretője? A drogérta?

MIȚA Drogérta! Még hogy drogérta!? *(Gyötrődve)* Ez magyarázatot kíván! Ez vért kíván. A pofáját leszakajtom. Egetverő bosszúra szomjazok. Efektíve egetverőre.

PAMPON Kiskegyed szeretője? Hun van? Látni akarom. Nekem a magácska bosszúja nem elég. Én a saját megsebzett személyembe akarok bosszút állni. *(Izgatottan sétál föl-alá)*

MIȚA Megesküszik az uraság, hogy közösen állunk bosszút?

PAMPON Megesküszök.

Hatodik jelenet

Ugyanazok, Iordache

IRDACHE *(hátulról sietve jön)* Itt van, hé, MiȚa kisnagysád!... Jön! MIȚA Nae?

PAMPON Nae úr?

IRDACHE *(félretolja Pampon, Mițát pedig a színpad másik oldalára tessékeli)* Pardony, pardony. *(Mițához)* A maga Cracanelje jön. Kapom épp be az első vella káposztát a bodegába, hogy fussak, ugye, vissza, mikor begyün Cranacel, oszt kérdi, hol van a Nae Girimea úri fodrászatja, a bodegás meg nem ideküldte, a marhája!? Rohantam, mint az eszelős. Mingyá itt van, jöjjön, bújjon el a nagysága. Hallja!

MIȚA Cracanel? Mit keres az itt?

IRDACHE Usgyi, gyasz befele a másik szobába!

MiȚa jobbra el a spanyolfal mögé

PAMPON Nem-e most elmegy?

MIȚA De. *(Iordachénak)* Csinálj vele valamit. Dobd ki, bánom is én. És szólj, ha elette a franc.

PAMPON Na de nagysám, kérem, hát a kettőnk dolgával mi lesz? *(Az ajtóig kíséri Mițát)*

MIȚA Megbeszéljük, ne féljen. *(Gyorsan jobbra el, behúzza maga mögött az ajtót)*

PAMPON *(félre)* Na, ez is aztán egy szelekótya. *(Iordachénak)* Kérem szépen, kicsoda ez a nőszemély itten?

IRDACHE Ez egy hölgy...

PAMPON Naná egy hölgy, azt én is látom, kérem, hogy egy izé, hölgyi személy, de kicsoda?

IRDACHE *(halkan Pamponnak)* Maradjon most, majd aztán megmagyarázom.

Hetedik jelenet

Előbbiek, Cracanel

CRACANEL Ez, kérem, a Nae úr fodrászszalonja?

IRDACHE Ez, méltóztassék, de a Nae úr nincsen itt. Házon van kívül.

CRACANEL És öö... visszajön, kérem?

PAMPON *(Iordachénak halkan)* Ki ez az úr?

IRDACHE Nyugalom, majd megmagyarázom.

CRACANEL Hogyan, kérem?

IRDACHE Nem hinném, hogy mostanság visszagyönné. Ha föltétlen vele akar beszélni, fáradjon ide az estefe, tán akkor itt tesszik találni.

CRACANEL Szerencsére ráérek az időmtől, kérem, úgyhogy személyesen várok. Ha várom ötöt, tán még elébb is megjön... *(Leül)*

IRDACHE Azt alig hiszem. Azt hiába várja uraságod. Késő este fog jönni, megmontam.

CRACANEL Honnant tudja azt maga? Hátha előbb megjön.

IRDACHE *(halkan Pamponnak)* Hogy az istenegeribe dobjam ki innét?

PAMPON *(Cracanelnek)* Uram, ha egyszer ez a ficsúr itten megmondta, hogy késő este jön az illető...

CRACANEL Na és? Nem lehet nekem szerencsém? Tudja uraságod, az ember néha arra van kondírozva, hogy egy órácskát kell várjon, aztán puff, vár ötöt, hatot. Mér ne volna egyszer vizavé? Én most arra számítok, hogy itt fogok ücsörögni egész nap, ergó ergórom, egy óra nem sok, oszt esetleg meg is érkezik, akit várok. Példáulnak ugye a Nae úr. *(Megáll az egyik tükör előtt, elvesz egy fésűt, igazgatja a pakompartját, kopasz fején a ritka szálakat, felvesz egy újságot, olvasni kezd)*

Iordache és Pampon megvonja a vállát. Pampon elővesz egy pakli kártyát, a térdén figurázni kezd vele, keveri, táncoltatja. Iordache a jobb oldali ajtóhoz lopakodik

MIȚA (*kidugja a fejét*) Rúgd már ki!
IORDACHE Nem megy. Aszonta, megvárja.
MIȚA Kapca a belibe, mi az ördögöt keres itt?
IORDACHE Tudja a bánatom. A Nae urat.
MIȚA Föl nem fogom, mit akar.
IORDACHE Mondtam neki, hogy a Főnök úr csak késő este jön, de azt hajtogatja, hogy megvárja. Hopp! Megvan, mit csinálók.
MIȚA Az a másik elment?
IORDACHE Nem, az is itt puséroz.
MIȚA Az várjon meg. Kopogjál, ha el sikerült iminálnod Cracanel!
IORDACHE Ne féljen a kismagysám, mingyárt úgy eliminálom én, mint a huzat. (*Visszamegy a színpad közepére, MiȚa visszahúzza a fejét, becsukja az ajtót. Pamponnak*) A kismadmazell üzeni, hogy várja meg az úr.
PAMPON (*halkan*) Jó.
IORDACHE (*Cracanelnek, aki elmerült az újságolvasásban*) Nagyságos uram, a Főnök úr nem jön már estétől előbb, én meg, szolgálatajára, be kell zárjam a bótot. Dolgom van odaki a városban.
CRACANEL (*leteszi az újságot*) Vagy úgy. Értem. Szóval bezárja a bótot. Akkor nekem is mennem kell...
PAMPON (*összeszedi a kártyáit*) Jól lássa uraságod. Hejszen csak nem zárassa be magát ide...
CRACANEL Világért se, kérem, világért se. Ha ez a helyzet, akkor, ugye, visszajövök később. Alászolgája az uraknak, isten velük. (*Hátul el*)
IORDACHE Alázatos tiszteletem... Hogy a süly el ne egyen már! Mekkora egy tulok ez! Mára aztán jóféle kuncaftokhoz van szerencsém.
PAMPON Ki ez a rigác?
IORDACHE Ez, kérem? Annak a hölgynek a babája ott bent, aki...
PAMPON (*félugrik*) A benti hölgynek?
IORDACHE Hát!
PAMPON Akivel az előbb trafikáltam? A MiȚa... nagysádnak?
IORDACHE Naná hogy. Kinek másnak?
PAMPON (*félelmetes hangon*) Smoncili! Ez volt a Smoncili maga!
IORDACHE Há' mér?! Há' mi van ebbe az uraságnak? A benti hölgynek a kapcsolatja, na. Szeretője. Ettől mér kéne elálljon az ember szava, nem igaz? Mondja, hát mi van ebbe?
PAMPON (*sietve veszi a kalapját, a botját*) Megvagy, Smoncili, megcsíplek a nyakadnál. Ha belehalok, is, kirázlak a kacabajkádból, te! (*Villámgyorsan kirohan a hátsó ajtón*)

Nyolcadik jelenet

Iordache, Nae, majd MiȚa

IORDACHE Zihérájc, hogy ennek sincs ki a négy kereke. Micsoda kuncaftéria van itt máma! Ez már reggeltől karnebál, én mondom. Tiszta karnebál. Na, szólok a MiȚa nagysádnak, hogy ki-gyühet.

Nae bejön

Na végre. Már azt hittem, sose tetszik megjönni a Főnök úrnak.
NAE Mért, csak nem valami baj van?
IORDACHE Két úr kereste a főnök urat. ... Két öö... alak, megmondva az őszintét.
NAE Na. És kicsodák?
IORDACHE Az egyik nem mondta a nevét, a másik meg Cracanel volt...
NAE Cracanel!
IORDACHE Gondoltam, hogy nem tetszik fogni repesni a Főnök úrnak. Továbbá a MiȚa nagysám is itt van.

NAE (*grimaszt vág*) MiȚa? Nem mondtad neki, hogy nem vagyok itthol? Hogy késő este jövök meg?

IORDACHE Mondtam én, de rá se hettyentett, azt mondta, hogy holnapig is vár, meg bármédig. Hogy az örökkéig is várja a Főnök urat. Na, mondom, legalább nem üres a bót, kiszaladhatok ide a Hurkabutikba megebédezés végett. Hanem egy falat nem sok, Főnök úr, kérem, mikor benyit a Cracanel, oszt kérdi a bodegást, hun található a Nae Girimea fodrászata. Na, agyó neked káposzta, nyakamba kapom a lóhalált, oszt jövök, hogy figyelmeztessem a MiȚa nagyságot. Közbe itt vót egy másik delikvencs, az meg folyton a tavalyi bérletivel jött, meg kérdezni akart valamit a Főnök úrtól. Asszem egy kicsit el voltak menve otthonról önekije.

NAE Szóval MiȚa itt van.

MIȚA (*aki már az imént kinyitotta egy kicsit az ajtót, és hallotta Iordache utolsó szavait, előlép*) Itt vagyok, Smoncili! Csak ne már, hogy nem örülsz nekem?

NAE (*színlét örömmel*) Hajaj! Már hogyan örülnék! Miket beszélsz? Naná roppant örülök.

MIȚA (*elvonul Nae mellett, halkan*) Küld ki Iordachét. Négyszemközt akarok veled beszélni.

NAE (*mint aki nem hallotta*) Hogy? Hogy mondod, csocsigerlicém?

MIȚA Iordache, úgy sincs már itt semmi dógod. Lécci, hagy minket magunkra. Bizalmasani beszédem van a Nae úrral...

IORDACHE Megyek én, haj, de megyek. Legalább béfalom végre a káposztámat. Ott vár szegény a bodegába megmeredve, mint a sírásó haja. (*El a hátsó ajtón*)

Kilencedik jelenet

MiȚa, Nae

MiȚa a hátsó ajtóhoz megy, bezárja

NAE Minek zárod be, Moncili?

MIȚA (*hátul*) Nehogy bejőjön valaki... Nyugodtan akarok beszélni veled... (*Szünet*) Nae! (*Lassan, felindultan közeledik*) Smoncili! Te már nem szeretsz engemet. (*Még egy lépés, majd megáll*)

NAE (*alig fordul meg*) Ugyan már, mi nem jut az eszedbe, kis csacsimökus!

MIȚA (*még egy lépést tesz*) Mér nem jöttél el este, mikor direkte írtam neked, hogy gyere?

NAE (*ugyanaz a játék*) Mer majd meghaltam, annyira gyöngékedtem...

MIȚA Hazudsz! Megkaptad a leveletem?

NAE Meg.

MIȚA Na, akkor hun van az a levél? Muti!

NAE (*miután átkutatta az összes zsebét*) Nézzél már oda, úgy fest, hogy elvesztettem. Beh sajnálom...

MIȚA Elvesztetted? Hol vesztetted el?

NAE Honnét tudnám, hogy hol, csacsikám? Ugye ha tudtam volna, hogy épp most veszítem el, persze, hogy nem vesztettem volna el.

Azért vesztettem el pont, mert nem tudom, hol, ugye...

MIȚA Szóval nem tudod, hol?

NAE Mondom, hogy nem.

MIȚA (*fenyegetően*) Smoncili!

NAE Tessék.

MIȚA Látod te ezt a butilient? (*Egy kis üveget vesz elő a zsebéből, mutatja*)

NAE Mi az, Moncili?

MIȚA Tudod, mi van benne?

NAE Ténta.

MIȚA Nem ténta, hajaj, hogy nem. Angol vitriöl.

NAE (*hátrahőköl*) Kusti, te! Elment a köbcenti eszed? Vitriöl?

MIȚA Az ám! Vitriöl. Be vagy a gatyába ijedve, mi?

NAE Naná hogy!

MIȚA Na de mért, Smoncili, ha egyszer ártatlan vagy?

NAE Mer neked ándungod sincs, mi az a vitriöl.

MIŤA De van nekem. Abszolútli van. Ez egy szer.
 NAE Tudod te, mit csinál egy ilyen szer?
 MIŤA Naná. Ől. Meg éget. Mindent. Főleg a csalfa szemet.
 NAE Add ide szépen azt a butilkát.
 MIŤA Maj' meszet ettem, mi?
 NAE Mondd meg, Moncili, mér tartol magadnál ilyesmit. Há?
 MIŤA *(egyre izgatottabban)* MÉR? Mer szükségem van rá.
 NAE De minek kell...
 MIŤA *(kirobban)* Minek? *(Széles gesztus, Nae eltakarja a szemét, hátraugrik)* Uraságnak, mőszió Nae, meg az uraságod Didinájának.
 NAE *(elsápad)* Micsoda Didina? Meg vagy te húzatva? Nem tudom, miről beszélsz.
 MIŤA De tudod, te gúnárcsódör. Jobban tudod, mint én. Finita a komédiának. Még hogy micsoda Didina! Az, amelyikkel megcsalol. Aki a szeretőd. Akivel az éccakát áhityirityizted, nyomorult.
 NAE Szemenszedett hazugság, csacsikám. Beteg voltam. Odahaza feküdtem. A körmöm hulljon le, ha nem. Nyomtam az ágyat...
 MIŤA Hazudsz, sánta kélgyó, hazudsz! Aszontad az elébb, hogy nem tudod, hun vesztetted el a levelet. Megmondom, ne féljél. Az én leveletem a Didina szobájában találta meg az illetője.
 NAE Pampon?
 MIŤA Nézz oda, most meg tudod a nevit!? Az ám, az a rabiákus milicista, akinek a felemelt vasökölje még ma lesújt rád, ne féljél. Mer az nagybeteg a féltékenységétől! Tanálkoztunk az előbb, és én megmondtam neki egyenesen, hogy akivel ötet megcsalták, az csalt meg engemet.

Nae izgatottan fel-alá járkál

A tulajdon szeretóm, akihez én *(Elkeseredetten)* vérpadiglan hűséges voltam.
 NAE Mongyó, mit tettél!
 MIŤA Pampon égen-földön keres, hogy kiontsa a beledet. De ne félj, mer mielőtt bosszút állna, én foglak megölni. Téged, a szukaprépost Didinádát, aztán tenmagamat, sorba... *(Kétségbeesetten és hisztérikusan egy székre hanyatlik, arcát kezébe temeti)*
 NAE *(óvatosan odalopakodik, és simogatni próbálja)* MiŤa, drágaságom, térjél már az eszedre! Hallod, Moncili?!
 MIŤA Hagyjál! *(Ellöki)*
 NAE *(megöleli, és keresi a zsebét)* Már hogy hagynálak, ha egyszer szeretlek? *(Csókolgatja)* Csakis tégedet. Csakis... csakis... ide is csakis... oda is... *(Miótán megtalálta a zsebet és benne az üveget, gyorsan kiegyenesedik, merőben más hangon)* Hát nem fogod föl, hogy ez valami grandióz féltreértés? Ilyen egy libát! Rám szabadítottad azt az örült Pampon.
 MIŤA Te szabadítottad magadra...
 NAE Ide hallgassál, mindenáron botrányt akarsz?
 MIŤA Azt. *(Feláll)* Igenis, hogy botrányt akarok. Mert elfelejtettél. Horibile azt is elfelejtetted, hogy én ki vagyok. Hogy nem egy falhozvert rüfök, hanem én a nép kemencéjéből kisült ártatlan ploiești honfílány vagyok, aki ha lángra lobban, ki tudja, hol áll meg?! Az én ereimben mártír nemzetörök vére patakzik föl-le. És csak vigyázz, hogy rá ne szabadítsak az izgága micsudárodra egy komplett népfölkelést. Egy olyan forradalmat, hogy megemlegeted.
 NAE *(mosolyogva)* Térj már észhez, na! Még hogy népfölkelés! Aztán mit akarsz csinálni, mi?
 MIŤA Hogy mit? *(Az üveget keresi a zsebében)* Hogy mit akarok csinálni? *(Nem találja az üveget, tanácstalanul körülnéz. Nae messziről mutatja az üveget, MiŤa felsikolt)* Elloptad! Elloptad az üvegem, te bitangó, te pocskok.

Nae a bútorok mögé menekül, MiŤa utánafut

Azonnal add vissza, te bugaparaszt, te gyalázatos, vérnősz csirkefogó!

Kopognak az ajtón

NAE Hah! Csönd legyen!

IODACHE *(odakintről)* Nyissák ki, azonnal nyissák ki, hallják?
 MIŤA Ha nem adod vissza a butilkámat, nem hagyom kinyitni az ajtót. *(Az ajtó elé áll, Nae félrelöki, elhúzza a reteszt, és kinyitja az ajtót, Iordache gyorsan be)*

Tizedik jelenet

Ugyanazok, Iordache

IODACHE Jön a Cracanel, fújtat, mint a veszett bika. Nagyon be van vadulva. Óriási skandál volt. Az a másik fickó, aki itt járt az imént, az alaposan összepufálta... *(MiŤának)* Bújjék el a kismadmazel! Már itt is van.

MIŤA *(magánkívül)* Bánom is én. Jöjjön, aki jön, aki akar, bárki. Én botrányt akarok... revolúcióját akarok. Én meg akarok halni. *(Felkap egy beretvát)*

Iordache kikémelel az ajtón

NAE *(MiŤához rohan, kicsavarja a borotvát a kezéből, két kézzel összenyalábolja, és jobb felé vonszolja)* Gyere át oda, Moncili! Ott majd visszaadom a butilkádat.

MIŤA Nem megyek!

IODACHE Ne totojázzanak, hé! Mingyár itt lesz! Gyorsan!

NAE Gyere már! *(Nagy nehezen átvonszolja MiŤát a jobb oldali szobába, a spanyolfal mögé)*

Tizenegyedik jelenet

Iordache, Cracanel

CRACANEL *(dühösen jön hátulról, a kalapja gyűrött, mocskos, Iordache elhúzódik)* Hallatlan! Már engedelmet kérek, hát hol élünk? Pápuába? Vadak között? De ezt én nem fogom annyiban hagyni. Az ki van zárva. Hallott már ilyet a mőszió?

IODACHE Milyet, szolgálatjára uraságnak?

CRACANEL Mint tudja, az elébb, ugye, mer bezárta maga a bótót, elmentem innét...

IODACHE El hát.

CRACANEL De még a sarokig se érek, mit hallok egyszer csak? Ciccegést, kérem. Valaki azt ciccegi mögöttem, hogy cicc, cicc, Smoncili. Nekem, ugye, Telemac a becsületes nevem, más szóval Mache, és nem pedig izé, Smoncili, úgyhogy megyek tovább. De csak újra hallom a sutyorgást, hogy cicc, cicc, Smoncili úr. Na, kicsit szaporázok a léptemen, de hiába. Mer hirtelen, kérem, ez a valaki hátulról megragadja a krabancomat. Na, erre én megfordulok, mint akit puskagolyóból lőttek, ugye. Aszongya erre ez a krakelió vadparaszt: MÉR csinálod, Smoncili, mintha megsüketültél vóna? Hé, uram, mondom, eltévesztette a szezont, az én nevem Telemac, más szóval Mache, és semmi Smoncili, alászolgája. De ez a haramia csak nem tágít, aszongya, kussti, te fészektúró sanda disznó, de így, ezen szavakkal, te megcsaltál egy gyöngé női személyt, visszaéltél egy másikkal a hajlós ízéjával, de vélem emberedre akadtál. És szerencséd, aszongya, szerencséd, hogy most nincs rád időm, de legközelebb kimiskaróllak, úgy számoljál. Ihol egy kis foglaló, hogy tudd, kivel van dógod. Na erre épp elkapnám, de a hangom se bírom fölemelni, hanem piff-puff, dirrdurr, kapok, kérem alássan, négy csárdás pofontot, aztán összelapítja a kalapom, és elhajtsa. Na megállj, gondolom, és ugrok, hogy fölkapjam, ugye, a kalapomat, de közbe ez a ragyabetyár beugrik egy konflisba, oszt elhajtat. Ordítok, hogy konstábler, konstábler, de hiába. Hát hun élünk, kérem alázatosan, ez az én kérdésem. Meg hogy ki ez az ámokbarom, ez az eszement tulok. Azonnal mondja meg a nevit, uram, mer nem állok jót magamér. Halljam, hogy hívják!

IODACHE Azt én hunnét tudjam, szolgálatjára?
CRACANEL Onnant, drága, hogy ez az az illető volt, aki az előbb,
mikor itt voltam, magával trafikált a legnagyobb szívéllyességben.
Hallani akarom a nevit!
IODACHE Engedelmet, fogalmam sincs, hogy híjják.
CRACANEL Nincs? Hát majd lesz! Addig én innét nem mozdulok,
amíg nem kapok egy nevet. Ide fogom híni a konstáblert. Minisz-
terialis botrányt csinállok, barátocskám, de úgy képzelje el, hogy
szó szerint. Krucidális botrányt. (Fel-alá jár, kétségbeesve, ész nélkül
hadonászik)

Tizenkettedik jelenet

Ugyanazok, Gyakornok, Nae, majd Pampon

GYAKORNOK (hátral be, fogja az állkapcsát, jajgat) Au, ajjajuhajaj!
Hát nem megen belém állt... Hú az anyám, beh sajog! (Egy székre
rozkad)
IODACHE Nézzenek oda! Csak nem megen a Máté doktor-féle
kezelésre gyűtt a fiatalúr? Mer azt nem fogjuk megismételni.
CRACANEL Meg vagyok értve? Semmi mást, uram, egy nevet aka-
rok hallani!
NAE (kijön a másik szobából) Mi a problema, szolgálatjára? Teccik az
úrnak parancsolni?
CRACANEL Egy nevet parancsolok, igenis, kérem alássan. Egy ha-
ramia, egy zsvány, egy hegyitolvaj, akivel az imént a kegyed
üzletiben találkoztam, megpofozott. Engem, egy Machét. Négy
ízben! Mert azt hitte... mert összekevert a gyulladt agyával, hogy
én vagyok a Smoncili.
NAE (félre) A marha Pampon! (Iordachénak, halkán) Eridj át ehhez
a vadlibához, mer megint rajta van a macerája.

Iordache kisiet jobbra

GYAKORNOK Ajajajaj... (Hánykolódik a széken)
NAE (a Gyakornokhoz) Mi a fiatalúr panasza, szolgálatjára?
GYAKORNOK (feláll, eltökélten mutatja a fogát) Húzza ki! Ki tudja
húzni?
NAE Lássuk csak! Üljön le a vendég!

Gyakornok leül

CRACANEL Én itt nem érek rá, drága, azonnal mondja meg, hogy
hívják azt a...
NAE (keresgél a műszerek között) Halvány ánungom nincs, kiről tetszik
nagyságodnak beszélni. Csak nem képzeli, hogy minden kun-
csaftomnak tudom a nevét! (A Gyakornoknak) A hátsó, ugyebár?

A Gyakornok bólint

Vegye le eztet!

A Gyakornok húzódozik, de Nae megragadja, és letépi az álláról a kendőt

PAMPON (hátral be) Hát itt vagy megen, Smoncili. Hát megen
találkozunk?

Cracanel hátrálni kezd

NAE (egyik szemével figyel, mi történik Pampon és Cracanel között, a
másikkal a Gyakornokot nézi, akit teljes erejéből lefog. Megpróbál a
szájába nyúlni, de a Gyakornok dulakodik, nem hagyja magát) Csak
megnézem, hé! Nem akarom kihúzni!
CRACANEL (közeledik Pamponhoz, összeszedi minden bátorságát, pró-
bálja dühbe lovalni magát) Tudja, ki vagyok én? Maga nem tudja, ki
vagyok én!

PAMPON Már hogyan tudnám, Smoncili! (Közelebb lép, meg akarja
ragadni Cracanelt)
CRACANEL (kissiklik a kezéből, a bútorok mögé menekül) Segítség!
Rendőr! Hívom a milíciát!

Pampon makacsul követi, Cracanel jobb felé akar menekülni, a spanyol-
fal mögé, összeütközik Iordachéval, aki épp most érkezik

NAE (hosszú viaskodás után sikerül a Gyakornok szájába nyúlania) Ma-
radjon már veszteg!
GYAKORNOK (szájában Nae kezével nyöszörög, rúgkapál) Jaj!
Elmúlt! Elmúlt! Jaj! Ne! Ne! Hallja?! Jobb! Jobb!
IODACHE (a spanyolfal felől közeledik, halkán Naénak) Ez tiszta
lökött. Majdnem elvágta a nyakát a borotvával.
CRACANEL Örült! Szabadon grasszál egy örült! Segítség! Rendőr!
(Elrohan hátul)
PAMPON Reszkess, Smoncili! (Örjöngve utánarohan)
NAE (nagyot ránt) Egy pillanatra legyen már nyugta. (Miután kihú-
zta a Gyakornok fogát, jobbra elsiet)

Iordache követi

GYAKORNOK (keze az állán, jajveszékelt) Jaj, jaj, montam, hogy jobb és
nem ba! Egy másikat! Egy teljesen ép fogamat húzta ki uraságod!

Függöny

MÁSODIK FELVONÁS

Külvárosi álarcosbál, a büfé oldalsó helyisége. Hátral két ajtó, a jobb oldali
a bálterembe nyílik, a bal oldali egy folyosóra. Balra hátral a végé ajtaja,
jobbra elől ajtó a büfé főtermébe. A színen terített asztalok, egyik hátral a
két ajtó között, másik kettő jobbra és balra az előtérben. Amikor felmegy
a függöny, egy keringő utolsó taktusait halljuk, a jobb oldali hátsó ajtón
át látni a táncolókat

Első jelenet

Gyakornok, majd Pincér

GYAKORNOK (jelmezben, levetett álarccal ül a bal oldali asztalnál,
kezében stampedli, rumot iszik. Kopog az asztalon) Pincér!...
PINCÉR (kívülről) Rohanok.
GYAKORNOK Ez az. Na végre. Forrósdok itt át nekem. Ez mán a
delej. Avagy a Máté doktor villanyossága... mit tudom én... dógozik
bennem a hipdózis. Az istenjankóját neki, höjh de ki vagyok
hevülködve! (Erősen kopog az asztalon)
PINCÉR (jobbról) Nem mondom, hogy rohanok!
GYAKORNOK Úgy kiokosított engemet a kolega, mint a pinty. El-e
akarod, hogy múljon? Na, akkor delej-kúra. Be köll törülközni
rummal, de tajt siker. Egy nagy hipdózis jamaikai rum, oszt re-
voár. Tehet a fogam egy szívességet. (Veri az asztalt) Pfű, az anyá-
mat, de furcsán vagyok...
PINCÉR (kintről) Rohanok máris. Rohanok.
GYAKORNOK Ha tudná a szegény Iancu bácsi, hogy én mit
összedelejezem magam! Pláne, hogy hun. Pláne! (Jelmeze alól le-
velet húz elő, vidáman olvassa) „Fülembé jutott, hogy lokálkba
meg bálkba lopod a napot, jegyezzed meg, ha még eccer ilyent
hallok, egy vasat se kapol többet, hanem felutazom, és a számár-
fülednél fogva cibállak ide vissza az üzletbe, és úgy gyámság alá
vetetlek, te lific, hogy...” Satöbbi, satöbbi, ilyeneket ír nekem az
én szerető bácsikám. (Erősen veri az asztalt)
PINCÉR (jobbról be) Itt vagyok, na!
GYAKORNOK Fűzetek... és még egy rumot. Az akkor négy rum.

PINCÉR Öt.
GYAKORNOK Négy.
PINCÉR Négy amit meg teccett inni. Meg egy, amit most méltóztattott rendelni uraságod, az öt.
GYAKORNOK Stimt. Négy meg egy, az öt.

Pincér jobbra el

Pfhűj, anyám, de ki van a te fiad hevülködve! Mer a delej az delej. Dolgozik a hipdózis. Na ja. Így van ez, ha az ember ki van rája okosítva. Mer különben csak ordétana, mint a bugaparaszt. Pedig egyszerű ez, logika köll hozzá és jócákát. Mer honnét jön a fájdalom? A fogból. Mármost a fogfájás viszont honnét jön? A meghülésből. A meghülés viszont? A hidegből. Ha ennek dacumál meleg van, abból az következik, hogy nincs hideg. Ha viszont nincs hideg, nincs meghülés, hanem izé van... meleg. Melegbe meg nem fáj a fog, oszt kész, pfúú, el van fújva fogóstúl, borbélyostúl.

Jön a Pincér

Vegyük példáulnak (*Megfogja az állát*) eztet itten nekem. Dolgozik a delej... mint az égető tűz... hajaj! Pfű, de nagy buga melegem van!

A Pincér az asztalra teszi a rumot

Na, még egy rum és füzetek.
PINCÉR Öt rum egy ötven.
GYAKORNOK Hat rum.
PINCÉR Ötöt méltóztatott...
GYAKORNOK Hatot. Öt ezzel, amit most megiszok (*Lehajítja a rumot*), de amit még hozni fogsz, azzal hat. (*Fizet*)
PINCÉR Ha csak úgy nem, kérem... (*El*)
GYAKORNOK Hűj, de dolgozik a hipdózis. Az nem létezik, hogy ma este nem csinállok valami heccet. Olyan nincs! Randáliát csinállok. Nehogy má bele ne kössek valakibe! (*A bal oldali tükörhöz támolyog, hogy rendbe hozza magát*) Nehogy má! Szabályosan hóhullám van. Efektíve forróságom...

Második jelenet

Gyakornok, Didina, majd a Pincér

DIDINA (*bal hátulról jön, a jobb oldali asztalhoz megy, leül. Lengyel jelmez, zsinóros pruszlik, prémes kis köpeny, térdig érő csizmájába belegyúrva a nadrág. Fején lengyel kucsma, hatalmas pomponnal. Kopog az asztalon*) Pincér! (*Leveszi az álarcot, zsebkendővel törölgeti az arcát*)

PINCÉR (*jön, kezében rumospohár*) Rohanok.
GYAKORNOK (*visszajön, felteszi az álarcot*) Na nézzed má', egy polák maskara! Na ezzel mostan kikezdek.

A Pincér, miután a bal oldali asztalra letette a rumot, átmegy a jobb oldalra, Didina asztalához

DIDINA Egy pikolett sert tessék.
PINCÉR Rohanok.

Didina észreveszi a Gyakornokot, elfordul, hogy ne lássák az arcát. A Gyakornok megissza a rumot, fújtat a hőségétől, hol jobbról, hol balról nézegeti Didinát

DIDINA Ez a Nae! Hát hogyhogy még mindig nincs itt? (*Levelet vesz elő, olvassa*) „Imádott nyuszifalatom! A Te Pamponod és bizonyos női hölgyemény folytán történt egy nagy-nagy félreértés. Okvetlen találkoznunk kell még ma este, mert szép románcunkat nagyobb intrika fenyegeti, mint Rómeó s Juliánál a színházban. Szó-

val mindenképp gyere el ma este a karnebálba, ahogy mondtam. Pamponod küldd el zsugázni, és repülj hozzám föltétlenül. A te halála napjáig imádó Naéd.”

A Pincér hozza a sört, Didina asztalára teszi és el

GYAKORNOK Pfhűűű. (*Didinához*) Adjon isten bonszoár! (*Félre*) Hát én ezzel úgy kikezdek, mint a pinty. (*Fennhangon*) Mulatunk, szép maszk? Mulatunk? Aztán hogy vagyunk mindig?

DIDINA (*amint a Gyakornok megszólítja, azonnal felteszi az álarcát*) Pömpözül, kérem. Merci bika. Lássá, üdítkezek itten ezzel a serrel. És kegyed?

GYAKORNOK Nemkülönben. Én meg... ha teccik, ha nem, rummal üdítkezek. Jamaikai. Hipdózis.

DIDINA Ah vagy úgy. Örvendek.

GYAKORNOK Remélem, mer azt nem is szeretném, ha nem! (*Félre jökedvűen*) Hőj, az istenjankóját, ezzel aztán jól kikezdttem!

DIDINA (*kopog az asztalon*) Megnézem, nincs-e benn Nae a teremben.

GYAKORNOK (*kiszűröcsöli az utolsó cseppet a stampedliből*) Nézz már oda, csak nem-e hogy mész, szép maszk?

DIDINA De megyek, szép maszk.

Pincér jobbról

Volt egy pohár serem. (*Pénzt dob az asztalra*)

GYAKORNOK (*a Pincérnek*) Még egy rumot ide! (*Didinának*) Nem úgy van az! Há maradjál már egy pindureszku! Bekapom ezt a delejt, aztán jól megforgatlak. Na?

DIDINA Merci boka, de nem.

GYAKORNOK Úgy megforgatlak, mint a lapokat a nasi-vasiban. Mit szólsz?

DIDINA (*félre*) Nasi-vasi? Csak nem-e hogy fölismert?

GYAKORNOK Egyik lap a másikra, de mindig a dámára. Na? Aztán jól megemelem a tudod mit. Há? A tetedet. (*Nevet*) Hú, az anyám ne sirasson, de kikezdttem! (*Az ajtóig kíséri Didinát*)

DIDINA Nasi-vasi! Ez fölismert! (*Jobbra hátul sietve el, közben a kucsmájáról leesik a pompon*)

A Pincér még egy rumot hoz, leteszi a bal oldali asztalra, vár

GYAKORNOK (*visszajön az ajtóból*) Micsoda egy ficomántos görlice! Hőj, de primául elkötozködnék egy ilyennel! (*Iszik a rumból, fizet*) Akkora forróságom van, hogy ihol megsülök. Mint egy galamb, a saját számba. (*Megfordul, észreveszi a pompon*) Nézzenek oda, ez meg lepottyant itten. Hja kérem, egy ponton leesik a pompon. Haha, most aztán meghecczem rendesen.

A bálteremből kiszűrődnek a polka hangjai

Harmadik jelenet

Cracanel egyedül, majd a Pincér

CRACANEL (*jön a büfé nagyterméből, leveszi az álarcát*) A neve Iancu Pompon. Másik nevén doktor Öt Ász. Merthogy hamiskártyából él. Hajdanába milicista volt Ploieştibe, most meg sipista. Nőtlen, egy Didina Mazu nevezetű asszony személy a babája, valahai masamöd és butikosnö. Követtem feszt a lakásáig, onnan a kávéházig, a kávéháztól megint a lakásáig, a lakásától aztán ide. Úgyhogy itt kell legyen... A Miťának azt hazudtam, hogy Ploieştibe muszájnak utazni, és siettem ide. Fölvettem ezt a maskarát, nehogy valaki fölismerjen. Ó, borzalom, még az kéne, hogy az én Miťám megtudja, amilyen féltékeny a szerelmivel... (*Kopog az asztalon*)

PINCÉR (*jön*) Rohanok.

CRACANEL Az nem létezik, hogy annyiba hagyom, ha engem po-

fon vagdos bárki élő személy. Én annak megvadulok, azt én fogal-körömmel széjjelkapom, a pofáját a hajárúl letépem, amíg meg nem mondja nekem, hogy miért. Mert én csak hadd tudjam meg, drága, mér is lettem összepufálva! Há? Hadd hallom, te rosszkórság!... *(A Pincér hozza a rumot, Cracanel felhajtja, fizet. A Pincér felveszi a sörösöpharat, a bal oldali asztalról a rumosöpharat és el.)* Úgy ám, és akkor neki a szotyák pofájának... már, ugye, ha nincs rajta álarc. De ha van? *(Töpreng.)* Akkor az összes pasashoz odamegyek, oszt a fülükbe súgom, hogy „én vagyok a Smoncili, Iancu koma! Nincs kedved, drága, még egy pofonhó?” Na, azt próbálja meg ott a bálban mindenki szeme láttára a gazfickaja! *(Cigaretettát sodor, rágyújt)*

Didina, nyomában a Gyakornok be

Jön valaki! *(Felteszi az álarcot)*

Negyedik jelenet

Cracanel, Didina, Gyakornok

DIDINA *(belép)* Az isten tegye már a kalodájába, hogy nem bírok ettől a balfasztól megszabadulni... Úgy látszik, ismer.

GYAKORNOK *(kissé imbolygó polkalépésekkel követi)* Nem engedlek, szép maszok, ne féljél, hogy szabadulsz! Táncolj már velem egy polkát, te!

DIDINA *(kelletlenül)* Merci, maszka, nem táncolok, hanem most má' táguljál szépen a dolgozra.

GYAKORNOK *(félre)* Na, ezzel aztán csuhaj, de kikezdtém!

DIDINA Várok valakit. Világos?

GYAKORNOK Mér, én tán nem vagyok valaki, he?

DIDINA Dehogynem. De én az én valakimre várok, aki hazakísér engemet.

GYAKORNOK Aztán én nem kísérhetlek haza?

CRACANEL *(félre)* Csak nem ez a fickó volna pont!? Mer ez erősen pimasz...

DIDINA *(előli a Gyakornokot, aki erőszakosan polkázni akarja vele)*

Hát pipet kapok má' itt magától, hát ne kurgasson itten engemet!

(Félre) Mit csináljak ezzel, hogy békében hagyjon? Megvan.

(Fennhangon) Meg-e kérhetnélek valamire, szép maszok!? Legyél jó fiú, oszt várjál meg itt! Rendbe? Egy perc és visszajövök.

GYAKORNOK Hűü, de tényleg visszajössz?

DIDINA A görcs hajtson össze, ha nem!

GYAKORNOK Na csak gyere is vissza, mer van itten valami, amit elveszítettél.

DIDINA Én-e?

GYAKORNOK De te ám! *(Félre)* Na most jön a hacacaré!

DIDINA Ne má' átverjél, te!

GYAKORNOK Isten a tanúm, hogy nem csaplak be. Hanem van itt egy bizonyos pompon. Nem emlékszol? Csak nem a pomponod nélkül akarsz elpályázni?

CRACANEL *(felpattan)* Pampon?!

DIDINA Pampon?! Hát ez biztos, hogy ismer! Muszáj kicserélni a maskarettomat, hogy a nyomom veszítse...

Gyorsan el. Gyakornok utána akar sietni, de Cracanel az ajtóban megragadja, és cibálja teljes erőből visszafelé

CRACANEL *(fennköltén, melodramatikus hangon)* Én vagyok a Smoncili, Iancu koma! Nincs kedved még egy pofonhoz, drága? Na lássuk! Van vagy nincs? Há?

GYAKORNOK Haggyon már az úr, mit hogy Iancu koma?

CRACANEL *(crescendo)* Hát az, hogy én vagyok a Smoncili, Iancu koma.

GYAKORNOK Smoncili? Egészségire, ha ez a heppje, legyen Smoncili. De én semmiféle Iancu nem vagyok. A bácsikám, az a Iancu.

CRACANEL Na, akkor az úr bácsikája egy ebadta pocsk csirkefogó.

GYAKORNOK Aztán mér, ha szabad tudnom?

CRACANEL Csakér. Az nem tartozik magára.

GYAKORNOK Hékám, hajszen mégiscsak az én kutyám vére, ahogy mondani szokják!

CRACANEL Azér várok rá, hogy megfogjam a tisztelt gigájánál, és eltársalkodjak vele egy kicsit.

GYAKORNOK Na, azt mind várhatja az úr, mert Ploieştibe van.

CRACANEL Lárifári. Itt van az Bukarestbe.

GYAKORNOK Bukarestbe? A Iancu bácsi?

CRACANEL Hajaj, hogy! Ahogy én vagy maga. És mingyár ide fog jönni. Ötet várom.

GYAKORNOK Idejön a Iancu bácsi? Akkor nekem lótték és dolorec.

CRACANEL Uraságod lesz a tanúm, amikor tetemre hívom. A fülönél fogva, de úgy ahogy mondom. És akkor majd megtudhatja, hogy mér egy kutyateremtette bitang a maga Iancu bácsija.

GYAKORNOK Iancu bácsi! Ide fog jönni. Ez a gáborgyás meg ismer engem. Befírol a Iancu bácsinál, aztán kampec. Keresnem köll valami másik jelmezt, hátha akkor nem ismer föl. *(Hátul balra kiszalad)*

CRACANEL Nézd már, azonmód spurizik a bácsikájához a szárazmajma, hogy figyelmeztesse! De nem lógsz meg, drága, abba ne is ringatózzál, hogy meglógsz! *(A Gyakornok után szalad)*

A bálteremben éppen a francia négyeshez jeleznek

Ötödik jelenet

Miţa virágos kék dominóban, előbb egyedül, majd a Pincér

MIŢA *(belép, leveszi az álarcát)* Hát benn márpedig nincsen. Lehet, hogy még nem jött meg? Fölismerném, tudom, hogy csak két jelmeze van, a kozák meg a török. Vagy kozák, vagy török. Ezek szerint nincs itt. Csak nem elment azér a szuka személyért!? Van képe beállítani egy ilyen cégér fánival! De csak állítson. Mer isten lássa lelketem, én a szabadság ploieşti szobrára esküszök, esküszök, hogy akkora skandaliumot csapok, a fal adja a másikat. De az fak-tum. *(Kopog az asztalon)* Hú, én édes mongyóm, a tömlömet kieszi a féltékenység. Legjobb, ha mind a kettőt megölöm.

PINCÉR *(jobbról be)* Rohanok.

MIŢA Egy vermutot hozzál!

PINCÉR Rohanok. *(El)*

MIŢA Inni akarok! Inni! Én vagyok a legvesztesebb teremtés a kerek világon. Nincs nagyobb fájdalom, mint a belsőség. Mer az úgy emész, de úgy emész... mingyá kilukadok itt nyílt színén.

A Pincér hozza a vermutot, Miţa egyetlen slukkra lehajtja, fizet. Kihallatszlik a francia négyes zenéje. Pincér veszi a poharat és el

Jól van, most má' jöhetsz, te vérnőszipoly! *(Felteszi az álarcot)*

Hatodik jelenet

Miţa, Iordache, majd Cracanel

IODACHE *(török jelmezben lihegve a bal oldali asztalhoz lép)* Hú de poros a gégém! Ideje má' meggargarizálni. *(Kopog az asztalon)*

MIŢA *(megfordul, meglátja, felsikolt)* A török maskara! Nae! *(Oda-rohan)* Én vagyok az, Nae, a te Miţád! *(Leveszi az álarcot)*

IODACHE Én meg én vagyok az, Miţa nagysám, Iordache. *(Leveszi az álarcát)*

MIŢA Mit hülyéskedsz velem!? Nae hun van? Itt van?

IODACHE Itt hát! Ööö... hát, itt nincs.

MIŢA Hazudol, hogy a baj sirjon rád! Itt van. De nem bírtok meglögni énelőlem. Kerestem otthol, de aszonta a konstábler, hogy maskarába ötözött, és konflist hivatott. Hova ment, ha nem ide, mi? Valld be, ne hazudj! És véle van az a repedányi liba is.

IORDACHE Hát... mondjuk, éppem lehet mondani, hogy itt van, de másrészt meg a Cracanel is itt van. *(Felteszi az álarcát)*
 MIȚA Cracanel?! Ó is itt? *(Felteszi az álarcot)* Hát mit köntörködik itt a vén trotilja, ha egyszer elutazott Ploieștibe?
 IORDACHE Azt én nem tudom, de hogy itt van, az szentség.
 CRACANEL *(belép, hátulról jön, egyenesen Iordachéhoz siet)* Én vagyok a Smoncili, Iancu bácsi, drága! Nem-e van kedve egy pofonra, há? Csak tessék, ne tartsa vissza magát! Parancsoljon...
 MIȚA *(félre)* Szűz Jézuskám, Cracanel! Ismeri a jelmezemet. Azonnal ki kell cserélnem ezt a dominót. *(Sietve hátul balra el)*
 CRACANEL Nem is válaszolsz? Megkukultál, Iancu bácsi? Akarsz-e még egy pofont adni, he?
 IORDACHE Jól van már, én nem a Iancu bácsi vagyok, hanem a Iordache bácsi vagyok. A Iancu bácsi odabenn ropja a bálban.
 CRACANEL Oppardon. Ropja? A bálban? *(Sietve hátul jobbra el)*
 IORDACHE Naná. Hajszen annyian ropják. Csak talál köztük az eszeháborodottja egy Iancu bácsit... *(Leveszi az álarcát)*

Hetedik jelenet

Iordache, Nae, majd Gyakornok

NAE *(kozák jelmezben hátul jobbról)* Iordache! *(Leveszi az álarcát)*
 IORDACHE Na végre, Főnök úr, a legjobbkor, mer ez egy generális történet. Tudja-e ki van itt a bálban? Ki nem teccik találni.
 NAE Na kicsoda?
 IORDACHE A MiȚa.
 NAE A MiȚa!?
 IORDACHE És Cracanel. Csak tessék a Főnök úrnak vigyázni, mer a MiȚa nagysám erőst keresi magát.
 NAE Más se hiányzott. Csak tudnám, hogy szabaduljak meg ettől a republikánus libától. Forradal Mári! Brrr, a víz kilel tőle! Muszáj megtaláljam Didinát, addig nem mehetek el...
 GYAKORNOK *(hátul)* Sehun egy jelmez. Márpedig ez a Smoncili ez úgy be fog köpni a Iancu bácsinak, mint a piaci légy. *(Leveszi az álarcot)*
 NAE *(gyorsan felteszi az álarcot, Iordachénak)* Tedd föl az álarcod! *(Iordache is felteszi)*
 GYAKORNOK Ráadásul meg még dógozik a hipdózis. Pfú, ezer szerencse, hogy meg nem gyúlok, úgy megdelejezttem magam.
 NAE *(halkan Iordachéhoz)* Ismered?
 IORDACHE *(halkan)* Ez az a fogfájós istenmaflája az üzletből.
 GYAKORNOK *(megpillantja őket)* Pfhú, micsoda nagyszerű écajam támadt. *(Vidáman hozzájuk siet)* Na te szép maszka, teccel ismerni?
 NAE Nem én...
 GYAKORNOK Az baj, mer megkértem vóna egy szívességre.
 IORDACHE *(halkan Naénak)* Tán hogy megen húzza ki neki a fogát.
 NAE *(fennhangon a Gyakornoknak)* Szíves örömet, barátom, csak sajna nincs itt vélem az eszcájom.
 IORDACHE Már hogy értve, hogy eszcájom?
 NAE Hát ami köll a foghúzáshoz.
 GYAKORNOK *(félre)* Püff neki, ezek is borbélyok... *(Fennhangon)* Én, uraim, a бүдös életembe nem húzatok többé fogat. Van énnekem jobb módszerem. Rumo-magnetico hipdózis. Máté deleje. Jamaika-kúra, oszt kalap. Orevoár.
 NAE Na, az jó. Válgon egészségére.
 GYAKORNOK Másra akartam az uraságot kérni. Hogy van itt nekem sajnos egy nagybácsikám a bálban, és az engem úgy ismer, mint a vakarófesűjét. Én meg azt szeretném, hogy ne ismerjen. Vagyok értve?
 NAE Naná. De nincs mit csinálni. Én se bánám, ha bizonyos ez meg az nem ismerne föl, de hát ha ismerik az embert, akkor ismerik.
 IORDACHE El köll húzni a nyúlcipőt.
 GYAKORNOK De én még nem akarok elmenni. Mer én olyan jót kötözködök itten, kérem, hogy csuda. Nincs az a heccmeister, aki különben kötekszik. Akkor meg mér menjek el, ha pont hat a delej? Érti az uraság? Jamaika-kúra. Van viszontag egy écajam...

NAE Hadd halljuk!
 GYAKORNOK Uraságtok jelmezei innét valók a gardedámból, avagy magántulajdont képeznek?
 IORDACHE Azt képeznek.
 GYAKORNOK Fasza. Enyim is. Akkor egyszerűen cseréljünk jelmezt... s megnézem én, hogy a csipájába szembesít engemet a Smoncili a Iancu bácsival.
 NAE Fájín ötlet! Bravó, mőszió, részemről...
 IORDACHE Gyerünk!
 GYAKORNOK Akkor an gardedám, uraim! *(Mindhármán el hátul balra)* Irány a tojilett! *(A bálteremből kiszűrődő mazurka hangjaira el)*

Nyolcadik jelenet

Pampon báli jelmezben bejön

PAMPON Megcsal, az tuti hétszentség. Didina megcsal, sőt fölszarvaz a Smoncilival, annak a csajbók nőszemélynek a szeretőjével. Nincs kétség, a nő hagyott nekem egy kopertát a kávéházban, ráismertem az irására, mer ugyanaz, mint a Smoncilihoz szóló levélben. És az áll benne, jöjjenk ide, mert itt vált az ő szeretője randevút Didinával. Pardon boku, nagysád, mondom magamban, az kizárt, mivel a Didina elment a nénikéjéhez látogatába. Megyek haza, Didina nincs otthon, na jó. Sietek a nénikéjéhez – hanem ott sincs. Megen hazarohanok, hívom a cselédet, durr neki két csárdás pofon, mint a milicián annó, szóval elkezdem kihallgatni: köpjél, mer meghalsz, te repedamári! Rögton megmondja, hogy a nagysága lengyel maskarába vált fölötözve, mikor elment kocsin. Hát akkor itt van a karnebálban. Méghozzá a Smoncilival. Reszkess, Smoncili, ki visszaéltél egy gyöngö szív húrozatával. Mer az asszony ingatag, naná, úgy hajlik, mint a nád... de most széjjelrúgom, ne féljél! Miszlikbe apréttalak! *(Kopog az asztalon)* Hm. Egy maszka! *(Felteszi az álarcot)*
 PINCÉR *(kívülről)* Rohanok.

Kilencedik jelenet

Pampon, Cracanel

CRACANEL *(hátul jobbról bejön)* A Iancu bácsi nincs sehol. De még az unokaöccsét is elnyelte a föld... *(Megpillantja Pampon)* Na, ezt még nem próbáltam. Még nem is láttam itten. *(Pampon újra kopog az asztalon, Cracanel kettőt lép feléje, majd kihívóan, melodramatikus hangon)* Én vagyok a Smon-ci-li!
 PAMPON *(felpattan)* Smoncili!
 CRACANEL Úgy bizony, Iancu bácsi, a Smoncili. *(Leveszi az álarcát)* Nem-e van kedve egy pofonra, há?
 PAMPON *(leveszi álarcát, dühödten, ugrásra készen)* Szóval kerestél, te tavicsuma?!
 CRACANEL *(menekülésre készen)* Naná hogy, Iancu bácsi!
 PAMPON *(crescendo)* Mer én is kerestelek, Smoncili! *(Ráront Cracanelre)*
 CRACANEL *(egy asztal mögé menekül)* Ne! Nehogy merészeld! Te! Én skandált csapok! Hívom a miliciját! Ne! Hé! Beszéljük meg, drága! Megmagyarázom...
 PAMPON Mit magyarázol, te görénykölni? Miután belégázoltál a legszentebb szerelemben, amit a föld csak hordott az izéjén? Miután elcsábítottál egy ártatlan virágszálat... egy gyöngö, sőt ingatag nőt, mint a nád, he?
 CRACANEL *(mint fent)* Hogy én elcsábítanák egy nőt? Na, én aztán nem. Legfölebb engemet, kérem, a nők. Nem is egy. Az én szám-lámra nem írhat sz te semmit.
 PAMPON Hazudsz, hogy az isten töresse el a szádat!
 CRACANEL Bár a pecér hurokján legyen kutya, ha hazudok! Ne közelíts! Hallod! Rendőrer kiáltok, te! Botrányt akarsz?! Mi-

niszteriális botrányt csinálók! Hé! Hé! Tisztázzuk. Ez valami félreértés. Milyen nőről beszél uraságod?

PAMPON Tudod te azt jól. Didináról...

CRACANEL Nem ismerek semmilyen Didinát. Az én kapcsolatokat... ööö... Miťának híjják.

PAMPON Az egyiket, te löcslóbáló! Mer azt Miťának híjják, de neked egy nem elég, ezér kikezdtél az én szeretómmel, Didinával is.

CRACANEL Én-e, drága?! A tiszta férfiúságomra esküszök, hogy nem!

PAMPON Bizonyítékom van rá! Didinánál hagytad a fodrászéria-bérletedet!

CRACANEL Én-e? Énnekem semmiféle bérletem nincs. A Szűzanya jószágára esküszök, hogy alakartén borotválkozok.

PAMPON Na és a kapcsolatod levele, te csimpiszli, amit szintén ott hagytál?

CRACANEL Ez kérem szemenszedett... ööö... félreértés.

PAMPON Igen? A Miťa levele félreértés, aki azt írta szerdán, hogy vár, mer a vén trotil Ploieştibe utazik?

CRACANEL Szerdán? Ploieştibe? A vén trotil?

PAMPON Úgy bizony, Smoncili. Te meg ahelyett, hogy elmentél volna hozzá, hova farkoltál? Az én gyöngye Didinámhoz. *(Rá akar rontani)* A választéknál ütöm szét az agyadat, te!

CRACANEL *(védekezik)* Hé! Most már álljon meg uraságod! Azt akarja, hogy kázust csapjak? Igen? Mer nagyot csapok, ne féljen! *(Kézét a szívére szorítja, hogy csillapítsa szívdobogását)*

PAMPON Én ne féljek? Te ne féljél! Azaz te csak féljél, hóhérkolbász! Reszkess, ha hírbe hoztad Didinát. Egy effektív hölgyet. Az én ingó nádamat. De most megfizetsz... *(Rá akar rontani)*

CRACANEL *(mint fent)* Vissza, vissza! Hékám, az isten szerelmére csihadjon már... Miťa? Szerdán? Ploieşti? Vén trotil? Te jó isten! Szörnyű gyanúm támadt! Mutassa uraságod azt a céduletet! Én voltam szerdán Ploieştiben...

PAMPON Ploieştiben?

CRACANEL Ott. Csak nem!? Miťa! Miťa!!! Ez már a nyolcadik! Mutassa azt a levelet!

PAMPON Tessék!

Cracanel közelebb lép, hogy megnézzé a levelet

(Bal kézzel eltolja magától, jobb kezével mutatja a papírt) Ácsi, te! Ismerlek! Ideugrol, oszt megeszed a bizonyítékot! Ne gyere közelebb!

CRACANEL *(rosszul van, egész testében reszket, egy székre rogy)* Miťa, felszarvaztál! Víz! Víz! A vén trotil?! Uram, a vén trotil én vagyok.

PAMPON Vén trotil?

CRACANEL Az. Vén trotil. Én. A nyolcadik nő, aki felszarvaz, kérem. *(Égnek emeli kezét)* Hát mondja meg uraságod, hogyan lehetséges ez?

PAMPON Szóval a nyolcadik...

CRACANEL Ja. Nem mesélem el mindet, mer az hosszabb volna, mint az Ezeregyéccaka. Csak egyet mesélek el, a hetediket. Aki még a háború alatt vót szíves fölszarvazni.

PAMPON Fogadok, hogy egy muszkával.

CRACANEL *(keserűen)* Ha egy muszkával, még nem is fájt volna annyira, mer én, kérem, kezdettől a megegyezés híve voltam. A muszkák azért küzdöttek, hogy fölszabadítsák a keresztény népeket a barbár félhold igája alól, ez pedig ugyebár szent ügy. Hanem egy német! Egy némettel, uram.

PAMPON Egy némettel?

CRACANEL Most csak képzelje! Hát micsoda árulás ez, hogy nemcsak privátilag szarvazás, kérem tisztelettel, hanem a hazafiság terén is!

PAMPON És mi volt aztán?

CRACANEL Sírtam, kérem, ahogyan sírok most is. Mer én imádkozni szerettem lenni. Sírtam és megbocsátottam. Aztán megent rajtaptam, és megent megbocsátottam. Nem nagyon sokszor, hanem inkább sűrűen. Ötször vagy hatszor. És pont azzal vigasztaltam magam, amit uraságod bömbölni tetszett, már bocsánat, hogy, ugye, az asszony ingatag.

PAMPON Hajaj, úgy hajlik, mint a nád.

CRACANEL Míg aztán egyszer egy este megyek haza, ahogyan szoktam, nyitom kifele a hálószoba ajtaját... vaksötét van, kérem. Lefeküdtél, dúci gerlém? Nem felel senki. Na, vadul elkezd verni a szívem, gyújtom a lámpát, mint az őrült, és mit találok az asztalon?

PAMPON Egy levelet.

CRACANEL Hajszára azt, kérem. „Mache, elegendő volt egy olyan balfácánnal élnem, mint amilyen Te vagy, elmentem a nyemecemmel Bulgáriába.”

PAMPON Mit keres egy német Bulgáriában?

CRACANEL Hát ez az. Fogalmam sincs. Na, akkor most mit kezdél magaddal, Mache, kértem én magamtól. És én akkor megfelelek. Ha már nem lehet abban részem, amit a legjobban imádkozok a világon, legalább legyek mártír, mondtam, és jelentkeztem a függetlenségi háborúba a hadseregbe.

PAMPON Önkéntesnek.

CRACANEL A nemzetországba. Hogy elfelejtsem a megemésztő tüzet, ami belül, ugye, bánt. *(Sír)* És tessék, uram, most ez a Miťa is. Ráadásul mai napság már a nemzetorséget is fölszlatták.

PAMPON De ha ez a helyzet, ki az őrdög akkor a Smoncili?

CRACANEL Hogyhogy ki? Nem látta uraságod a levelet?

PAMPON Már hogyne láttam volna. A lényeg, hogy van egy Smoncili, aki nyakig benne van a mindkettőnk privátimjában, a magáéban és az enyimében is.

CRACANEL Hajszára, kérem.

PAMPON Ne hüpörögjön már az úr! Nemzetör létire!

CRACANEL De ha egyszer nem tudok a húromon uralkodni, drága! Idegyenge lélek gyanánt. Ha ilyen a berendezkedésem. Szarvas és sírós.

PAMPON Megtaláljuk a Smoncilit. Most már tényleg ne böggjön.

Meg kell tanítani kesztyűbe dudálni. Két kesztyűbe egyszerre, hogy a süly egye ki a belit neki.

CRACANEL De hogy találjuk meg?

PAMPON Csak bizza rám. Kinyomozzuk. Detektívikusan. Na! Önkéntes, sírást szüntess! A mi Smoncilk itt van a bálban... és az én Didinám is itt van.

CRACANEL Talán még az én Miťám is.

PAMPON Naná.

CRACANEL Naná?

PAMPON *(gyorsan)* Illetve na nem. Nem mintha nem volna mind-egy. Gyerünk. Uraságod mostantól egy mukk nem sok, annyit se szóljon. Hagyja, hadd beszéljek én, meglássa, el fogjuk kapni. Gyerünk, önkéntes, álarcot fel, és gysz befelél! *(Felveszi az álarcot)*

CRACANEL Miťa! Miťa!... *(Eltökélten)* Na jó, most az egyszer megbocsátok neki, utoljára, de ha még egyszer, akkor... úgy éljek, hogy megházasodok. *(Felveszi az álarcot)*

PAMPON Gyerünk! Fújja ki az orrát a nemzetör úr! És főleg egy kumma szót se szóljon. Reszkess, Smoncili!

Mindketten bemennek a bálterembe

Tizedik jelenet

Miťa, majd Iordache

MIŤA *(a büféből jön Didina lengyel jelmezében, leveszi az álarcat)* Mi a mennydörgőmet keres itten a Cracanel? Azt hazudta, hogy Ploieştibe utazik... közbe meg bálba megy... Csak nem a hámból akar kirúgni a vén trotilja?! Na hiszen! Vagy megorrontott volna valamit? Mindenesetre kicseréltem a jelmezemet a gardírunban. Se ő, se Iordache nem fog felismerni. De Nae! Hun van az én kis Naém? És hol lehet az a hülye Pampon?

Iordache be

Nae! Nézzenek oda! (Felveszi az álarcot, balra hátul el)
IORDACHE (Nae kozák jelmezében hátulról balról jön, bekukucskál a bálterembe) Hogy ebből mi fog lenni?! Itt van Cracanel, itt van Pampon, itt van Mița... Remélem, Nae meg Didina elmentek már...
MIȚA (jön) Nae! (Leveszi az álarcát)
IORDACHE Ajaj! (Megfordul) Még csak ez hiányzott. (Menni akar)
MIȚA (elébe áll) Hová slisszolsz, nyomorult pára?

Iordache némán jelzi, hogy be akar menni a bálterembe táncolni

Nem akarsz megismerni, kis Naém, ugye?! Nem akarod a te Mițădat meghallgatni. Retirálsz elülem, mi? (Megragadja. Iordache vergődik a keze között, menni akarna)
MIȚA (elállja az útját) Gazember! Egy tapodtat se! Ha nem hallgatsz meg, kiheréllek. A szemedet kimaratom. Te sántalidérc, azt hitted, ha elrabolod a vitriölös butilkámat, akkor én nem szerzek másikat? De szerzek. Megfogadtam, hogy frenominális bosszút állok és...
IORDACHE Nehogy megen azzal a vitrióllal gyűjjön a kisanagsád! Hát a gálám kimegy már! (Mița hátrébb lép, Iordache leveszi az álarcát) Itt van e, nem én vagyok a Nae. Mit fektíroz engem? A Iordache vagyok.
MIȚA Vagy úgy. Jelmezt cseréltetek. Be akartatok hurgolni, mi? Nae őcsábászsága azt hitte, hogy ilyen könnyen megszabadul tőlem. Hol bujkál?
IORDACHE Mit tudom én! Biztos réges-rég elment, már egy ideje nem látom. Horibile a kulcsot is magával vitte, úgyhogy ehohl vagyok e, kizárva.

A háttérben megjelenik Pampon és Cracanel, figyelik, mi történik

MIȚA A nyomorult! Az aljadék! (Meglátja hátul a két férfit, gyorsan fölteszi az álarcát, Iordache ugyancsak)

Tizenegyedik jelenet

Ugyanazok, Pampon és Cracanel

PAMPON (Cracanelnek, mindketten levették az álarcukat) Hú, a lenygel maskara! Didina. Még hozzá ki mással, mint a Smoncilival!
CRACANEL A Smoncilival!
PAMPON Uccu! Kapjuk el!

Iordache menni akar, Pampon megragadja az egyik oldalról, Cracanel a másiktól, visszavonaszolják

CRACANEL Hová-hová volna a séta, Smoncili?
PAMPON Na majd adok én neked sétát, Smoncili!
IORDACHE Erisszenek! Mit hogy Smoncili!? Nekem Iordache a becsületes nevem.
MIȚA Pampon! (Pamponhoz siet, félrehúzza, halkán) Én vagyok az. (Főlemeli kicsit az álarcát, majd visszaigazítja)
PAMPON A nagysága itt?
IORDACHE (meg akar szabadulni Cracaneltől, leveszi az álarcát) Eriszsen mán el az uraságnak!
CRACANEL (teljes erővel lefogja) Itt maradsz, Smoncili, fene a rusnya pofádnak! (Dulakodnak)
MIȚA (Pamponnak gyorsan súgva) Ez nem a Smoncili, hanem a Iordache. A Smoncili török jelmezben van.
PAMPON (felkapja a fejét) Törökben? Csak nem az a török, aki az elébb belénk kötött?
IORDACHE Hát fogja má föl, hogy nem én vagyok a Smoncili, na! Hát meg van veszve? Hát botrányt akar mindenáron?
CRACANEL Azt. Botrányt. Egetverő botrányt...

Pampon miután halkán beszélt Mițăval, Cracanelhez siet, megragadja, és a színpad előterébe vonszolja. Cracanel a rántás következtében elereszti

Iordachét, aki átrohan a bálterembe, közben egy nagyon csúnyát, mondjuk, alkaros fityiszt mutat

PAMPON Hagyja, nem ez az. Tévedtem, a török a Smoncili, aki az elébb belénk kötött.
CRACANEL A török? Akkor utána... És ez a hölgyike kicsoda?
PAMPON Ez? Ez... egy hölgyike.
CRACANEL Aha, értem, jól van, usgyi, aló mars a török után! (Elsiet, közben fölteszi az álarcát)
MIȚA (Pamponnak halkán) Nehogy má beköpjön Cracanelnek!
PAMPON (halkán) Mit nem gondol, nagysám! Gyerünk a török után! (Felteszi az álarcot)

Tizenkettedik jelenet

Didina, Nae, majd Iordache, később a Gyakornok és egy Álarcos nő

DIDINA (a büféből jön Naéval, vörös dominót visel, Nae pedig a Gyakornok eddigi jelmezét, mindketten leveszik az álarcukat) Igenis... Amikor az előbb bementem a terembe, fölismert valaki. A te Cracanel lehetett. Tudja, hogy én vagyok a Didina Mazu, meg hogy a Pampon doktor Őt Ásznak hívják. Szóval mindjárt fölismert, azér cseréltem ki a jelmezemet. Én félek, Nae, menjünk innét!

Behallatszik a francia négyes

NAE Jó, menjünk, úgyis késő van.
IORDACHE (sietve jön a bálteremből) Hát maguk meg itt vannak? Tűnjenek el gyorsan, Cracanel meg Pampon, meg a Mița madmazel mind magukat keresik égre-földre. Hatalmas botrányt akarnak csapni. Meneküljenek!
DIDINA Gyerünk! (Felteszi az álarcot)
NAE Hát igen, csak máshogy kéne kijutnunk innét, nem a báltermen át... (Felteszi az álarcát)
IORDACHE Az ki van zárva, nincs más kijárat, nyomás, tessenek menni! (Ő is felteszi az álarcot)
GYAKORNOK (a büfé felől, vonszol magával egy álarcos nőt, roppant vidám, leveszi az álarcát, ordít) Én már csak ilyen vagyok... az élőfát nem sok... azt is megheccölöm. No nédd e, hát itt vannak az én pompóz barátaim...
NAE (halkán) A sindri görcs hogy vinne már el!
ÁLARCOS NŐ (ki akarja szabadítani magát) Mongyó, hát hagyjon már! Há már kék-zöld a puvoárom a kezitül!
DIDINA Ez meg ki?

Didina, Nae és Iordache halkán beszélnek, félre

GYAKORNOK Én má, kisztihand, ilyen vagyok. Ez a hipdózis. Ha be vagyok delejezve, fölhevülök, mint a jancsiszeg. Pfü! És akkor én a Jézus Máriába is belekötök, kezicsókolom. Négyest akarok táncolni. Magácska lesz a vizavim.
DIDINA Tudja kinek!? Gyerünk már!

Menni akarnak

GYAKORNOK Hő, hát el ne menjenek már! Hát azt én nem engedem meg, mer én be vagyok delejezve és akkor... snitt. (Elvágja az útjukat) Négyest fogunk táncolni!
NAE Merci, drága, de nekünk sajnos haza kell mennünk...
GYAKORNOK Haza? Az én tulajdonomat képező jelmezbe? Azt már nem! Azt előbb szolgáltassa vissza, az ennen tulajdonomat, ha menni akar, mer én, mint mondtam, ha be vagyok... delejezve, az élőfát is... az élőfáról is leszedem a jelmezemet.
NAE (halkán) A részeg marhája... más se hiányzott.
DIDINA (halkán) Add neki oda a maskaráját és jóccakát.
IORDACHE (halkán) Nem lehet! Keresztül kell mennünk a báltermen, és a Mița ismeri azt a hacukát...

NAE Akkor mit csináljunk?

IODACHE (*halkan*) Mondja neki, hogy persze, maradunk...

DIDINA (*halkan*) ...asztán ha lenyugodott a vadbarma, majd szépen elpárolgunk.

NAE Hát akkor tudod mit, barátom, igazad van, maradunk.

DIDINA Úgy is van, maradunk uraságodnak.

GYAKORNOK Kolosszeum! Gyerünk négyest táncolni!

IODACHE Odabent a teremben?

NAE Én oda nem megyek...

GYAKORNOK Az seckojedno, hogy hun. Akkor itten, ha nem ot-tan. Mindegy hol. Be vagyok delejezve, muszájn egy négyest táncoljak, hogy lehüljek kicsit. Az annya hipdózisát. Phű, ha a Iancu bácsi így látna!

IODACHE (*halkan Naenek és Didinának*) Járjanak el vele egy-két figurát, amíg el nem felejtí a jelmezét, és aztán nyúlcipő.

ÁLARCOS NŐ Eriszzen, megmondtam, hogy szörnyet halok, ha meglát az uram! (*Megpróbálja kiszabadítani magát*)

GYAKORNOK MÉR? Há én is félek, hogy meglát a Iancu bácsi. (*Az Álarcos nő kirántja a karját, elrohan, a Gyakornok bámul utána*) Anynyi baj legyen! Gombház! (*Iordachéhoz lép, őt kéri táncra*) Madmazel! (*A tánchoz fölteszi az álarcot*) Hé, mit totóznak már?

NAE Na jó, menjünk.

Hallani a francia négyes zenéjét, Nae Didinával táncol, a Gyakornok – mint hölgypartnerével – Iordachéval. A figura második részénél megjelenik hátul Pampon, Cracanel és Mița, mindhárman álarcban

Tizenharmadik jelenet

Előbbiek, Pampon, Mița, Cracanel, majd bálozók

PAMPON Itt a török! Végre! Megcsíptük!

Mindhárman teátrális mozdulatokkal a Gyakornok elé vonulnak, a tánc félbeszakad. Didina, Nae és Iordache a bal oldali hátsó ajtó felé húzódik vissza, és figyel, Mița Cracanel és Pampon háta mögött előhúzza jelmeze alól az üveget, és lesben áll. Pampon megáll a szoborrá dermedt Gyakornok előtt

DIDINA (*halkan*) Pampon!

NAE (*halkan*) Mița!

IODACHE (*halkan*) Cracanel.

CRACANEL (*dühösen*) Le az álarcgal!

GYAKORNOK (*remegve*) Már hogy érte, hogy le?

CRACANEL Vége a komédiának, Smoncili! (*Már-már egymásnak ugranak*)

GYAKORNOK Bocsássál meg, Iancu bácsi... Soha többet... én megígérem... (*Felemeli a kezét, hogy levegye az álarcot*)

MIȚA (*erre a pillanatra vár, s még mielőtt a Gyakornok teljesen levenné az álarcát, az arcába lötytyinti az üveg tartalmát*) Nesze, te nyomorult! (*Kirohan a hátsó ajtón*)

GYAKORNOK Jaj! Segítség! (*El akar szaladni, de Pampon és Cracanel megragadja és vonszolni kezdi*)

Álarcos és álarc nélküli bálozók futnak be jobb hátulról. Didina, Nae és Iordache jobbra hátul eltűnnek

Függöny

Az első felvonás díszlete. A színpad egy percig üres. Hallani, amint odakint, hátul megáll egy robogva érkező bérkocsi, majd rögtön továbbmegy. Kulcs zörög, forog a zárban, az ajtó kinyílik. A színpadon vaksötét

Első jelenet

Didina, Nae és Iordache álarcban, báli jelmezben, lihegve érkezik. Később Pampon, Cracanel és a Gyakornok odakintről

NAE Na végre, hogy itthon vagyunk. Gyűjtsál lámpát, Iordache.

DIDINA Üldöznek, mérget veszek, hogy üldöznek...

Iordache tapogatózva gyufát keres a hátsó asztalon, közben felborít néhány kis üveget

Jaj!!!

Iordache meggyújtja a lámpát, a színpad kivilágosodik

Jesszus, a szívizmot hozod rám, Iordache! (*Leveszi az álarcot, ahogy a többiek is, mind az asztalra hajtják*)

NAE Gyorsan, Iordache, zárd be belülről, és vedd ki a kulcsot!

Iordache bezár

DIDINA Ziherez, hogy követtek. Ekkora blamázs! Tönkre vagyok téve. Mindjárt itt vannak...

NAE Na és ha itt vannak, oda se neki. Van merre meneküljünk, nyugodjál meg.

DIDINA (*Iordachének, aki visszajön az ajtóból*) Szóval maga efektíve látta, ahogy vitriólt loccsentott a szemibe?

IODACHE Láttam hát. Fölrikkantott, mint egy páva: „Nesze, te ganajpondró”, és zsupsz. (*Mutatja*) Aztán meg elfutott világgá.

NAE (*kétségbeesetten*) Mit csináljak evvel a megveszett szakával? Egy republikánus hiszteriöz. Az ész megáll, se prüccs ki, se hüccs ki. Findungom nincs, hogy szabaduljak meg tőle!

DIDINA Micsoda skandalló, édes szűz Jézuskám, micsoda blamália! Rendőség, ügyészség, bíróság... Kiszervezt az összes újság. A Pampon is meg fogja tudni. Végem. Lörttek a jövőmnek. Nekem már a lét hímetlen. Maga engem egy életre koprodukált, Figaró úr.

NAE Jól van, szerelmem, jól van, ne ingerkedjél már. Különben is, én tehetek? Hát mit tehetek én az egészről?

DIDINA Mit? Hogyhogy mit? Hát ki tehet, ha nem maga tehet! Ha tudta, hogy micsoda egy fajzat ez a ploiești picca, mért kevert bele engem? Há?

NAE Haggyál már, hát milyen belekeverésről beszélsz, csacsimókuskám?

DIDINA Az enyéméről. Hogy nem kellett volna engem belekeverni.

IODACHE (*a hátsó ajtónál áll, hallgatózik*) Pszt! Hallgassanak már!

NAE Mi van?

DIDINA A naivitásomnál fogva belekeverni, igenis!

IODACHE Jön egy kocsi. (*Kintről kocsizörgés*)

DIDINA Jézusmária! Megmondtam, hogy mingyár itt vannak.

IODACHE Hallgassanak el! (*Hallgatózik, a kocsi megáll*) Itt állt meg.

NAE Az istenegetér!

DIDINA Ók azok. Édes Jézuskám, rendőség, bíróság...

IODACHE Csend legyen már!

DIDINA Olszuk el a lámpát! (*Lábujjhegyen hátramegy*)

NAE A keservit!

Kintről Pampon, Cracanel és a Gyakornok hangja

PAMPON Fényt látok odabe! Itt vannak.
NAE, DIDINA és IORDACHE *(lábjajhegyen a színpad elejére jönnek, titokzatosan)* Pszt!
CRACANEL Nyissák ki! Azonnal kinyitni!

Erősen verik az ajtót; Didina eloltja a lámpát; sötétség

GYAKORNOK Kinyitni!

Még erősebben verik az ajtót

NAE Nyugalom!
MINDHÁRMAN *(kívülről)* Kinyitni!

Recseg-ropog az ajtó

DIDINA Most mit csináljunk?
NAE Kimászunk az ablakon. A kisszobából az udvarba... Pszt!
PAMPON *(kintről)* Nyissátok ki, mert betöröm!
CRACANEL *(kintről)* Azonnal nyissák ki!
GYAKORNOK *(kintről)* Vagy effektíve betörjük!

Nagyon erős dörömbölés

DIDINA *(kezét tördeli)* Ezek effektíve betörnek... rengetegen vannak.
Hol a repülőszám? Elájulok! Ebbe a minutba szörnyet halok nekem.
NAE Induljunk, nyomás!
IORDACHE Mégpedig ebben a szúrásban... Hacsak!... Úgy is van...
nagyszerű! Támadt egy remek fifikám, hogy lehet ökelméket
átpolitizálni a palánkon. Törjék csak! Méltóztassanak csak be-
törni a forró fejükkel.
NAE Ezek megvesztek.

Kintről az ajtó zárját rugdossák

IORDACHE Majd lehütöm én őket, Főnök úr! Úgy plüre esnek,
mint annak a rendje.
DIDINA Gyerünk, gyorsan!
NAE Gyerünk!

Mindhárman gyorsan és titokzatosan kiszurrannak a jobb oldali ajtón

A szín egy percig üres, hallatszik, ahogy döngetik az ajtót, amely meginog, megrázkódik, végül kidől a helyéből

Második jelenet

*Pampon, Cracanel és a Gyakornok – arca csupa sötét folt – báli jel-
mezben, de álarc nélkül ront be*

PAMPON Eloltották a lámpát!
CRACANEL Van gyufád, drága?
GYAKORNOK *(kigombolja jelmezét, mellényéből viaszgyufát kotor elő,
meggyújtja, kezében tartja)* Na szép! Ez az a fodrászszalon, ahun
kihúzták a szegény, egészséges fogamat. ...Hát ezér mondta a bál-
ban az a kaptabelű, hogy szívesen kihúz még egyet!
PAMPON Kétség nem fér, itt kell lennie a Smoncilinak. *(Vadul)*
Széttépem!
CRACANEL *(fogát csikorgatja, rázza a fejét)* Úgy van! A csóré fogam-
mal marcangolom széjjel. De hol van? Még van pofája azután,
hogy duflán fölszarvazott, bujócskározni itt velünk. De most itt a
finita! A torkán át mártom szívébe a fogsorom.
PAMPON *(a Gyakornokra mutat, aki egymás után gyújtogatja a
gyufákat)* Maga az oka ennek az egésznek.
GYAKORNOK Én-e?

CRACANEL De maga ám!
GYAKORNOK Már mér én volnák?
CRACANEL Az nem is vitás, kérem.
PAMPON Mi a rossebbnek cserélt jelmezt, he? Minek vette fel ezt a
török kacabajkát?
GYAKORNOK *(Cracanelnek)* Azér, mer uraságod azt állította, hogy
a Iancu nagybácsikám ott van a bálban. *(Új gyufát gyújt)*
PAMPON Na és ha ott van, mi van akkor?
GYAKORNOK Akkor az van, hogy ha ottan engem elkap, azon vé-
resen hazaliferál Ploieştibe, és akkor az én szép karrieremnek löt-
tek, kérem alássan.
CRACANEL Ha legalább biztosra mehetnénk, hogy tényleg itt van-
nak valahol. Igenis, ha uraságod nem volna akkora makkosfácán...
GYAKORNOK Mit hogy makkosfácán, kikérem, hogy makkos-
fácán...
CRACANEL Ha nem köt bele a hülye agyával fübe-fába, mindez
nem történik meg.
GYAKORNOK Mit csináljak? Megmondtam, hogy képtelen vagyok
uralkodni magamon, ha jön a delelezés. Ha én megdelejezkedek,
nekem annyi pardony sincs, hogy jojkát.
PAMPON Delej! Berúgott és kész. Bepaparszott, mint a disznó.
GYAKORNOK Ez nem így van, kérem, ezt én azér opponirozom.
Iancu bácsi is szok kötekedni, ha bédelejezkedett. Ez minálunk
családi vonás – ámbátord a legkötekedősebb, mondjuk, én vagyok...
CRACANEL Na lássa, hogy mégis egy szép kis alak maga. Egy zsebrák.
GYAKORNOK Uram, azt én affér terhe mellett kikérem, hogy zsebrák.
PAMPON Hát mi más? Egy pötianer, egy surbankó lific, aki jelmezt
cserél egy maskarával, és azt se tudja, ki fia-bora.
GYAKORNOK Hát ha egyszer rajta vót az álarc, mit kellett vóna
tudnom. Azt hallottam, hogy valami felcser, mer ugye a fogakról
povedált.
PAMPON Na jó, most már elég legyen ebből! Az én szimatom azt
súgja, hogy itt vannak. Máshun nem lehetnek, ergo itt vannak.
Követtük a konflisukat, nem? Itt állt meg a konflis, nem? Nem
pofoztuk-e ki a kocsisból, hogy kiket fuvarozott? De. Nem jött-e
vissza velünk, hogy megmutassa, itt tette le a két illető urat meg
egy hölgyi személyt?
CRACANEL De igen.
PAMPON Hát akkor! Itt vannak, csak elrejtőztek. Kell itt legyen
valami gyertya vagy lámpás! Mer ugye égett a lámpa, ergo ergo-
rum volt itt valaki. Ha pedig volt, mér menekült el, kérném alázat-
tal, ha tisztában van neki a szénája? Há?
GYAKORNOK *(új gyufát gyújt, és ahhoz az asztalhoz lép, amelyen két
lámpa van)* Aha, itt egy lámpa!
CRACANEL Na, akkor nosza, gyújtsa meg!
GYAKORNOK *(megfogja a lámpa harisnyáját, leveszi, és rögtön elhajít-
ja)* Az anyám áldóját, de forró!
PAMPON Tessék, itt a delikti rája, egy perce sincs, hogy eloltották.
Amíg mi dörömböztünk az ajtón.
GYAKORNOK *(másik gyufát vesz elő, és kendőbe bugyolált kézzel leveszi
egy másik lámpa harisnyáját, majd meggyújtja a lámpát. A szín kivilá-
gosodik. Egy álarcot pillant meg az asztalon)* Odanézenek, egy álarc!
CRACANEL *(egy másik asztalnál)* Még egy.
PAMPON *(megtalálja a harmadik álarcot)* És még egy. Ergo ergorum
összesen három. Itt vannak. *(Vizsgálgatja az álarcot)* Még meleg.
Az elébb vetették le. Át van izzadva. *(Szagolgatja)* Ez a Didina
álarca, megismerem neki az illatját... Hajaj! Keressük meg őket,
biztos itt vannak. *(Újra, jó erősen, megszagolja az álarcot)* Most
nem csúszol ki a markomból, Smoncil!
CRACANEL De nem ám! Az faktum, hogy nem ám!
GYAKORNOK Igenis, adja vissza a jelmezemet.
PAMPON *(vadul)* A vért az agyából széjjelütöm!
CRACANEL Széttmarcangolom! A csóré fogammal tépem széjjel.
GYAKORNOK *(tapogatja az állkapcsát)* Dettó... legalábbis, ugye,
ööö... most a fogammal nem tudom... de adja vissza a jelmezt!

*Mindhárman keresni kezdik a szökevényeket, felborítják a bútorokat,
benéznek mögójük, alájuk, benéznek a spanyolfal mögé*

PAMPON *(észreveszi a bal oldali ajtót)* Itt az ajtó. Utánam! Bátran, barátaim! *(Belerúg az ajtóba, az kinyílik, átrohan a másik szobába)*

Cracanel és a Gyakornok utána, hallani, amint feldöntik a bútorokat

Harmadik jelenet

Iordache rendes hétköznapi ruhájában, Felügyelő, két közrendőr, majd Pampon, Cracanel és a Gyakornok

IORDACHE *(belép, megáll az ajtóban, mutatja a Felügyelőnek, milyen felfordulás van a borbélyüzletben. Felindult, szomorú hangon)* Csak tessék megnézni a főfelügyelő úrnak, micsoda egy vandálmunka történt itten. Pedig ez egy szalon, kérem. Oszt micsoda állapotba van!? Hát hol élünk? Pápuában?

FELÜGYELŐ *(jelentősegteljesen)* Na de nincs itt senki!

IORDACHE Mert meglógtak, kérem. *(Zaj a másik szobából)* Hopp, ott vannak, hallom a főtörködésüket. Gyorsan, nehogy má' kitámbálódjanak az ablakon!

FELÜGYELŐ *(a két rendőrnek)* Utánuk, gyerünk, egy-kettő!

A rendőrök, a Felügyelő és Iordache épp át akarnak rohanni, amikor belép Pampon és Cracanel

Állj! Kapjátok el! Letartóztatni!

CRACANEL A milícia!

GYAKORNOK *(kidugja a fejét, be akar jönni)* A milícia! *(Gyorsan visszahúzza a fejét)*

Iordache átrohan hozzá

PAMPON *(kapálódzik a rendőr markában)* Hé, hé! Felügyelő úr! Mire véljem ezt a...

FELÜGYELŐ *(nagyot toppant, felemeli a kezét)* Kussti! Mit kerestek éjnek évadján egy idegen üzletben!?

CRACANEL Egy bizonyos illetőt keresünk, kérem.

PAMPON Egy személyt, kérem, aki nagyon megérett arra, hogy a felügyelő úr...

FELÜGYELŐ Pofa be! Micsoda személyt?

CRACANEL Smoncilit.

PAMPON Ez neki a... izé... privátim neve, hogy Smoncili.

FELÜGYELŐ Nem montam, pofa be?

IORDACHE *(besiet jobbról, a szomszéd szobából, nagy mellénnyel, harsányan)* Még hogy Smoncili! Röhögőnöm kell! Miféle Smoncili?! Üres duma! Kamuflázs. Nem lakik itt semmiféle Smoncili. Gubicsot igyak, főfelügyelő úr kérem, ha ezek nem betörök. Micsoda bagázs! Rájuk kell csak nézni.

PAMPON *(a rendőr szorosan markolja)* Hogy én betörök?

CRACANEL Mi betörök? Hát kérem szépen, hát így néz ki egy betörő?

FELÜGYELŐ *(ordítva)* Kussti! Tisztességes ember mit keres itt ilyenkor, há? Hol jöttetek be?

CRACANEL Az ajtón, szolgálatjára.

PAMPON Igenis, hogy az ajtón.

IORDACHE Hát, ajtóni az ajtón, de kérdezze csak meg, nagyságos főfelügyelő úr, hogy hogyan jöttek. Nem-e ajtóstul, kérném tisztelettel. Betörés által. Én odaát időztem a szomszéd helyiségbe, ugye, és hallom, hogy valaki fészegeti az ajtót. Borzasztó bereztem, kérem, hogy ha ezek a fajzatok itt fognak, a vérem kiontsák, szóval usgyi, fogtam, oszt kimásztam az ablakon, és lomoltam az őrszobára, tudóm majd elköptem.

CRACANEL A szeme hogy ki nem sü! Mi kérem...

PAMPON Mi konstatíroztuk, hogy odabenn...

FELÜGYELŐ Kuss már, azt a szádbnemverei hétszázát. *(A két rendőrnek)* Vigyétek! Aló mars, az őrszobára velük!

A két rendőr lökődni kezdi Cracanelt és Pampont

CRACANEL Felügyelő úr, én muszájok opponálni, hogy egy szemzedett félreértés miatt... *(Az egyik rendőr nagyot taszit rajta)*

Ne lökdöss már, drága, hát ne lökdöss már!

FELÜGYELŐ Befog a pofájával! *(A két rendőrnek)* Gyasz befele az őrszobára, aló mars!

PAMPON *(miközben a rendőr taszigálja)* Hiába hosszú a kezed, Smoncili, ezt nem fogod megúszni. *(A rendőr meglóki)* Na! Tiltakozok! Egy embertestvért lökdössöl, hé! Hát teneked nincs anyád?

FELÜGYELŐ *(fogát csikorgatja)* Pofád őrszobán betömöm, te haramia! Gyorsabban, el velük! *(A rendőrök a hátsó ajtón át elvon-szolják Pampont és Cracanelt, a Felügyelő követi őket az ajtóig. Amikor eltűnnek, gyorsan megfordul, mézesmázos hangon)* Egykomám, Iordache. Lenne itt még egy kis ügyecske... Tudja, mire gondolok...

IORDACHE Ja. A feljelentésre. Naná!

FELÜGYELŐ Persze, persze. De itt most másról vóna szó. Kis szíveség, illetve hát lehetőség. Nyeremény! Há? Tudja, van nekem az én szerény kis izém. Tombolárem. *(Elővesz egy hosszú listát)*

IORDACHE Nocsak. Már megint. Micsoda öröm!

FELÜGYELŐ Na képzelj csak, megint. Egy jegy egy frank... és már csak három jegyem maradt.

IORDACHE Aztán mi a főnyeremény?

FELÜGYELŐ Egy muzikánt dohányosszelence. Csukható. Mit szól? Izgassa, mi? Eredeti antik Ploieştiből. Vadonatúj. Pláne muzsikál. Fölhúzza az ember a kis kulcsánál, oszt két nótát is elpimpog. *(Előveszi a szelencét, fölhúzza, muzsikáltatja)*

IORDACHE Ezt a skatulyát mintha már kisorsolták volna... úgy emlékszek. Nekem is volt bilétám.

FELÜGYELŐ Jól emlékszik. Mer megvót a húzás még annó decimál újév napján.

IORDACHE És?

FELÜGYELŐ Hát csak képzelje el! Valahogyan én nyertem meg. Mer én mint egy egyszerű kuncsaft eltettem magamnak jegyet. És most megen kisorsolom. Persze megen veszek ugye bilétát, hát már csak kipróbálok a szerencsém, ha van alkalom, nem? És ezt ajánlom magának is, tudom, hogy nem utasít vissza, oszt vesz egyet. Hát hadd adjam má el mindegyiket, nem igaz?

IORDACHE *(odaad egy frankot, és aláírja a jegyzéket)* Tessék!

FELÜGYELŐ Na azér. *(Összehajtja a papírt, zsebvégája a pénzt, indul)* Merci baka.

IORDACHE *(kikíséri)* Aztán el ne tessék eresztetni azt a két díszpintyescut a főfelügyelő úrnak, amíg be nem fáradunk az őrszobára, vagy én, vagy a Nae úr, csak, ugye, előbb meg kell nézni, hogy mit vittek el. Hogy, ugye, mi a kári tényállás, ez logikus...

FELÜGYELŐ *(megáll az ajtóban, roppant finom célzásképp)* Kus, kus, kus! Azt majd én tudom, hogy erre tényállás vagy arra. De ide bírhasza, ellátom én a bajukat. *(A muzsikáló szelence zenéjére kibilleg a színről)*

Negyedik jelenet

Iordache egyedül, majd a Gyakornok

IORDACHE Na, ez csontig meg van vajazva a tombolájával. Meglátjuk, mi lesz a kis fifikából: én bédugatom őket a dutyiba, a Főnök úr pedig nagy kegyesen kihúzza a slamasztikából, aztán passzé. Most lássuk, mi van ezzel a delejes ökörrrel! *(Az ajtóhoz megy)* Kijöhet az úr.

GYAKORNOK *(riadtan bejön)* Elment?

IORDACHE Lással!

GYAKORNOK *(veszketve)* Szent szűz Máriajózsefom! Ezek bevitték vóna, aztán ott tartottak vóna. A Iancu bácsi meg azonmód megtutta vóna.

IORDACHE Ki a rosszkór az a Iancu bácsi?

GYAKORNOK Nem montam? Textilériája van Ploieştiben. Rövid és divatáru. Szóval rőfös. Mármost képzelje csak el uraságod, ha az megtudja a szégyent, hogy a tulajdon unokaöccsit egy őrszobára...

Ötödik jelenet

IODACHE Fenébe már azzal a Iancu bácsival! Nincs más baja? Hogy van a képe?

GYAKORNOK Na! Ne közeledjen, semmi húzatás! A képem jól van! De mitől is fájna, nem igaz, ha egyszer a sárga fődíj megdelejezttem magam?

IODACHE Nem a foga végett kérdelem. Hanem a vitriől.

GYAKORNOK Miféle vitriől?

IODACHE Hát amit a képibe kapott a bálon a Mița nagysádtól.

GYAKORNOK Kitül?

IODACHE Attól az örült libaszemélytől. Nézze csak meg, csupa lila az arca. Rossz rája nézni. Csuda, hogy lát...

GYAKORNOK Áááá. Ténta vót az, már a szagárúl fölismertem. Jutott a szájamba is, azt az ízt én el nem téveszttem, kérem. Tugya, ha a hivatalban, mongyuk, ejtek egy pacát, azonmód lenyalom (*Kidugja a nyelvét, mutatja*), és már vót is nincs. Jobban ismerem én az ízét, mint a fagyaltét. De ha a Iancu bácsi megtudja, hogy kis híján bezsupoltak engemet...

IODACHE Ki más tehet róla, mint maga? Bekámforolni, mint a iași számár, oszt csavargókkal, sipistákkal ajtókat repegetni éccak! Fodrászszalonba betörni!

GYAKORNOK Aszonta az az illető, hogy meg köll keresni. Föl, föl vitézek, Smoncilira, azt mondta.

IODACHE Marhaság!

GYAKORNOK Nem marhaság. Elcserélte velem a jelmezemet. De ez a török nekem nem köll... Vissza kell kapjam, nem mehetek el anélkül. Ugyanis akkor nekem lőttek.

IODACHE Ide hallgasson! Megtalálom én azt magának. Holnap vagy holnapután. Kutyák húzzanak le az árokba, ha nem. Na? Kvittek vagyunk?

GYAKORNOK (*kétségbeesetten*) Nekem ma köll. Ebbe a török hacukába még a civil ruhámért se mehetek el.

IODACHE (*gúnyosan*) Tudom, a Iancu bácsi...

GYAKORNOK Az hát. Lássa, hogy ismeri!? A Iancu bácsi keresett engem a bálban, most zihérhétszentség, hogy otthol vár. Török bugyogóba nem állhatok eléje, mer a fejem levágja. Ráadásul magával visz Ploieștibe, s akkor, ugye, fuccs az én bimbózó adóhivatali karrieremnek.

IODACHE A rossebb, aminek fuccs!

GYAKORNOK És ha nem bírom a rendes pantallétomat visszakapni, hogy megyek holnap büróba? Csórén e?

IODACHE Nagy ügy! Legfölsőbb hiányzik egy napocskát. Ügyis aszonta, hogy nem kap fizetést.

GYAKORNOK Visszaminősítenek, hogy a lábam nem érti a földet. Nem hiányozhatok.

IODACHE Na jól van már! Legelőször is kopogjunk be valami drogéristához, hogy mossa le magának a képit. Mer így nem lehet emberek közé.

GYAKORNOK Nagyon össze van gyalázva?

IODACHE Mint az ördög szilvája, csak a szeme fehérje látszik ki.

GYAKORNOK Naná, mer a szemem azt erőst becsuktam. Mer én félek ám a Iancu bácsitól. Hogy annak micsoda pofánt keze van! Brr!

IODACHE Na jöjjön, ismerék egy drogéristát, az úgy húzza ki a téntát, mint mink a fogakat.

GYAKORNOK Nem megyek. Ha fogakat, akkor nem megyek...

IODACHE Na, ne totojázkodjon, lehet, hogy már ott is van magánál a Iancu bácsi. (*Elfújja a lámpát, kifelé húzza a Gyakornokot. Sötétség*)

GYAKORNOK Megyek hát, persze, hogy megyek. Mer annak olyan keze van... Most képzelje, ha megtudja, hogy engemet, pláne török bugyogóban, bevitték a milíciára.

Elmennek, gondosan bezárják az ajtót

Mița egyedül, báli jelmezben, majd Didina, szintén jelmezben

MIȚA (*jobb felől jön, tapogatózva*) Nyitva volt az ablak, úgyhogy bemásztam. Naná! Vajon eltrafáltam? Vagy nem eltrafáltam? Aszt hiszem, hogy el. Vinnyogni, mondjuk, vinnyogott. A francos vitriől. Bűnös asszony vagyok. Egy haramina. (*Tapogatózva a spanyolfal mögé lopakodik*)

DIDINA Micsoda salamasztik... Egész feljárt odakinn a hideg, víz-sza kellett másszak az ablakon. Naénak mingyár itt kell lennie a Pamponnal. Csak jöjjenek már! Akkor megen kiugrok, és dzsavesz, rohanok haza. Úgy ám! Aztán csak méltóztasson hazafáradni a Pampon uraság a báli maskarában... lesz nemulass. A szemit kikaparom a korhely disznájának.

MIȚA Hah! Mi az? Van itt valaki?

DIDINA Hú de sötét van, muszájn lámpát gyútanom. (*Tapogatózva az asztalhoz lép, amelyen a lámpák állnak*)

MIȚA Igen. Itt valaki jár.

DIDINA (*megtalálta a gyufát, lámpát gyújt*) Így ni.

MIȚA (*félre*) Egy nő. Hát ez maga a zód dáma. (*Fennhangon*) Végre!

DIDINA (*meglepetésében felsikolt, megfordul*) Áh! (*Félre*) Itt van a csajbókos nemzetörnö.

MIȚA (*forr benne a düh*) Csak nem megijesztettem!? Ezer pardon, hogy megzavartam álmodozásában. Engedje meg, hogy bemutakozzam: Mița Baston vagyok.

DIDINA (*hűvösen*) Igen? Örvendek. Didina Mazu.

MIȚA Mazu?!

DIDINA Mazu, drága, ha nincs kifogás...

MIȚA Van kifogás! (*Crescendo*) Hogy például mit méltóztatik itten keresni a madámnak?

DIDINA (*emelt hangon*) Azt én is kérdezhetném, hogy a nagysád mit keres itt.

MIȚA (*crescendo*) Én a szeretőmnél vagyok itten.

DIDINA (*még hangosabban*) Én nem kevésbé a szeretőmnél vagyok itten.

MIȚA (*kitör*) A micsodájánál? A maga szeretője? Az az én szeretőm! Azt te elragadtad tőlem, te enyvedék. (*Támadó pózba vágja magát, tragikus hangon*) Széna vagy szalma. Az egyikünknek még ma meg kell halnia!

DIDINA (*harca készülődve*) Egyikünknek. De nem nekem! Gyere, te herebuksz, gyere, ha kedves az életed!

MIȚA Jövök is, ne féljél... Na, a hajam...

DIDINA Haj? Ez neked haj? Ez a katonavatta? A szemem, te rüfök...

MIȚA A tövedig kinyomom...

DIDINA Azt majd meglássuk...

MIȚA Kocaridikül!

DIDINA Perditesca!

MIȚA Rúgol? Még rúgni merészelsz? Várjál csak, a cipősarkammal szúrlak szíven...

DIDINA Szíven, te hasmenés, szíven? Arra neked nem lesz időd...

MIȚA Nem?

DIDINA Nem.

MIȚA Ganajtúró!

DIDINA Trágyatejföl!

MIȚA Vatrantyú!

DIDINA Lottyadat!

MIȚA Te bokacombú, te!

DIDINA Megöllek, tetűpárna!

MIȚA Szájszagú!

DIDINA Interpinens!

MIȚA Dobálsz, sunyina!

DIDINA Dobálok, mer te is dobálsz!

MIŤA Én itthon vagyok!
 DIDINA Én is.
 MIŤA Te halott vagy, nem itthon vagy...
 DIDINA Maj meglássuk...

Egymásnak esnek, visítózva, örvöngve tépik egymást

Hatodik jelenet

Ugyanazok és Nae

NAE (*háttal be, egy pillanatilag dermedten áll*) Hé! Vigyázzatok! A tálkáim! Hallod, össze ne törjed! Smoncili, a pamacsom, légy eszednél. A lavoár, tedd le, mer megbánod. Hé, vigyázat! Legalább a tükrökre, úgy bérlem őket! Drága, velencei... Hé, a keservit már! A púderom! Te, ki ne húzd azt a fiókot! Na most már aztán elég volt... (*A két nő közé veti magát, szétválasztja őket, az egyiket jobb felé, a másikat bal felé penderíti*)

DIDINA (*leomlik egy székre*) Jesszusom! Nekem idegem van!

MIŤA (*ugyanúgy*) Neked??? Nekem van idegem, drága. Nekem. Repülősöt! Elájulok!

NAE Szakasztott úgy visítóztok, mint az operában. Még jó, hogy kardot nem ránt a két amazona! Azt a brubbonbrójét neki. (*Hol az egyik, hol a másik nőt rázza meg*)

DIDINA Hol az a ploiești picca?

MIŤA A szukaprépost! Leszakajtom a hajas bőrödöt, te sindrifajzat! (*Újra egymásnak rontanak*)

NAE (*közéjük veti magát*) Mókuskák, mókuskák, hát ne már az a mogyorónyi eszetek is elmenjen! Rögtön itt van Pampon. És Cracanel.

DIDINA Pampon!

MIŤA Cracanel!

NAE Úgy ám, Pampon és Cracanel. Kihoztam őket az őrszobáról. Elsimitottam az ügyet. Nagyon hálásak. Úgyhogy idetartanak a felügyelővel, hogy igyunk egyet a nagy ijedségre. Hoznak bort meg valami elemőzsiát. Úgyhogy hagyjátok ezt az ostobaságot. (*Didinához*) Te talán azt akarod, hogy Pampon elhagyjon?

DIDINA (*gyorsan*) Arról nincs szó. Nem arról van szó. Szóval nem. (*Hátramegy, hallgatózik*)

NAE (*Mitának*) És te? Te ott akarod hagyni a Cracanelt?

MIŤA (*bánatosan*) Teérted én boldogan otthagynám a vén trotilt, de nem lehet. Előbb meg kell csináljam az egzitenciám.

NAE Rajta! Hát csináljad meg.

MIŤA Úgy volt, hogy be foghatsz kerülni a Távirdába.

NAE Na. Nemzetőrnő a Távirdában. Ez szép. És?

MIŤA És nem vettek fel. Nincs meg még hozzá a kifejezett életkorom.

Didina visszajön

NAE Na látod, a Cracanel jobb, mint a Távirda. Ő legalább nem firtatózza az életkorodat. Térjetez már az eszetekre, mókuskák, mer fogom, oszt megharagszok mind a kettőre.

MIŤA A vén trotilt mindent tud.

NAE Nem tud semmit. Findungja sincs semmiről, így higgyétek el.

MIŤA A Pampon elmondott neki mindent.

NAE Semmit!

DIDINA Na de a Pampon az tisztába van... ööö... a helyzettel, nem?

NAE Na figyeljetez csak a Girimea bácsira! Elmondom, hogyan szereltem le a bikatérozhatnékjukat... Hogy ti is tudjátok, mihez tartásatok magatokat. Hogy kinek mit mondtok... Nem ám a csácsorgás kilószámra! Gyertek szépen, nehogy itt találjanak beneteket! (*Mindkettejüket karon fogja, jobb felé indulnak, amikor Iordache bejön*)

IORDACHE Jönnek, már itt vannak a Hurkabutiknál.

NAE A sarkon? Na jó, gyerünk, legyen már vége ennek a komédiának!

Nae, Didina, MiŤa jobbra el

Iordache, majd Pampon és Cracanel borospalackokkal, harapnivalóval a hönök alatt, majd Nae

IORDACHE (*fáradtan lerogy egy székre*) Ez így megy reggel óta. Micsoda egy örült hajsza! Még egy ilyen karnebált a világ nem látott. Édes uram teremtöm, há vess már véget ennek a históriának. Éjfél után három óra van, olyan álmos vagyok, hogy röptiben elalszok.

PAMPON (*Cracanellel be*) Hohó, a Iordache úr.

CRACANEL A maga főnöke személyesen szabadított ki minket a tömlöcből. De szó szerint, személyesen.

IORDACHE Azt látom, Cracanel úr. Örvendek.

CRACANEL Nem, nem vagyok Cracanel. Engem Mache Razaches-cunak hívnak. (*Az asztalra teszi a csomagokat*)

PAMPON Maga nem éppen szépen viselkedett, mi, ugye, a Smoncili végett tettük tiszteletünket, nem pedig azért, amire maga gondolt. Egyáltalán nem olyan nekünk a katarzisunk.

IORDACHE Azért majd én azt megnéztem volna, hogy maguk mit csinálnának, ha sötét éccaka vadidegeneket találnának az üzletükben.

PAMPON Én, kérem, semmit, énnekem nincs üzletem. Én nem kucpec vagyok, hanem magánzó.

IORDACHE Tudom, de ha az volna, ugye. És három ismeretlen embert találna a bótjában éjnek évadján.

CRACANEL Tényleg, három. Mi lett azzal a kreténökörrel, aki... ööö... le lett öntve félreértés által? A Lancu bácsi hülye unokaöccsével? Azt mér nem hozták be az őrszobára?

PAMPON Na mér!? Mer gyávan megfutott.

CRACANEL Ide hallgasson, megmondom, én fütülnék az egészre, ha megnyerném azt a zenélő szelencét.

IORDACHE Ezek szerint maga is vett tombolajegyget a felügyelőtől. Stímt?

PAMPON Na és, ha vettünk!? Egyet én, egyet meg ez itt. A barátom.

IORDACHE Annak a franknak mindnyájan bottal üthetjük a nyomát.

PAMPON Magát nem kérdezte senki. A Nae úr hol tartózkodik?

IORDACHE Azt hiszem, odaát van a másik szobában. (*Átmegegy a spanyolfal másik oldalára, Naénak, aki jobbról jön*) Itt vannak mind a ketten. Várják a Főnök urat. Aztán mit tetszik szólni, milyen szépen bejött a fifikám!? Hol vannak a madmazellák? Csak nem elmentek?

NAE Elmentek, de hamarost jönnek vissza... Mindent primán elintézttem.

IORDACHE Hogyan?

NAE Majd meglátod... menj elébük a Hurkabutikhoz, ott várd meg őket! (*Előrejön, Iordache háttal gyorsan el*) Üdvözlöm a tisztelt uraságokat.

PAMPON (*vidáman szorongatja a kezét*) Nem, nem, sokkal inkább én üdvözlöm a mélyen tisztelt uraságot.

CRACANEL (*vidáman, de ünnepélyesen rázza Nae kezét*) Fogadja a legforróbb merszim kifejezését. Uraságod egy talpig férfi, megmondom az őszintét, nem aperté a figarósága végett, hanem mert egy gálántos úriember.

PAMPON De mennyire, hogy az. Hajaj! Egy porcikáiglani úriember.

CRACANEL Velem is jót tett, a barátommal is jót tett, a halálunkig uraságodnál le vagyunk köteleződve. (*Melegen rázza a kezét*)

NAE Ugyan kérem, szóra sem érdemes. Őszintén sajnálom a történeteket. Ugye kötelességem volt, ha már egyszer az én házamba... szóra sem érdemes...

PAMPON Nem úgy van az, hanem uraságod rengeteget szíveskedett értünk tenni.

CRACANEL (*vidáman*) Szóval maga az a Smoncili. Na, ez jó! A kutyafáját!

NAE Hát igen... Nem tagadom.

CRACANEL A vén trotilt meg én volnák?!

NAE Hova gondol uraságod! Az a szóban forgó leány bácsikája és gýámja.

CRACANEL Haha! Nem nagyon jön, hogy elhiggyem. Nagy huncut tetszel te lenni, drága. (*Nevet*)

NAE *(nevet)* A színigazat, kérem, azt mindig a legnehezebb elhinni.
PAMPON Most csak képzeld el, testvér, ha ma reggel sikerült volna találkozni, és ha akkor rögtön elmondta volna, hogy a pomádésfiolákat, amiket vett itten a Didina, hogy azokat pont abba a két inkrimetó papirosba csomagoltad, akkor ott mindjárt tisztáztuk volna a félreértést. Én számár! Hogy eszembe nem jutott megkérdezni az én Didinát. Szegény kis görlicém!
CRACANEL *(félre)* Nézzenek már oda, én meg má kezdtem volna azt hinni, hogy az a Mița levele...

Nyolcadik jelenet

Ugyanazok, Felügyelő, majd Iordache, később Didina és Mița, mindketten hétköznapi ruháikban

FELÜGYELŐ *(hátról sietve jön be)* Uraim, eminens bejelentésem van, az elébb a milicián megvolt a sorsolás. Én magam húztam ki a nyertest.
PAMPON És?
CRACANEL Ki nyerte?
NAE Én mérget veszek rá, hogy kicsoda...
FELÜGYELŐ *(felettebb naiv képpel)* Megint én, kérem, most csak képzelje! Megen kihúztam magam! Hogy egy embernek ekkora malaca legyen! Ez már disznó, uraim, effektív disznó.
NAE Ahogy mondja. Na, lőttek a pénzemnek!
PAMPON Hát ez kár.
CRACANEL Roppant sajnálom.

Hallani, amint hátul megáll egy konflis

NAE Pszt! Azt hiszem, jött egy konflis.
PAMPON Jött.
IORDACHE *(sietve jön hátról)* Két hölgy érkezik.
NAE *(naivan)* Hogyhogy két hölgy? Mit keres nálam két hölgy?
CRACANEL Két hölgy?
PAMPON Nocsak!
DIDINA *(dühösen jön hátról, Pamponnak)* Á, a Iancu uraság! Csak hogy végre megleltem.

Iordache, Nae és a Felügyelő félrevonul, suttogva beszélgetnek

PAMPON Didina, te itt?

Mița dühösen, keresztbe font karokkal megáll hátul

CRACANEL Mița!? *(El akar bújni)*
MIȚA *(előrejön, hozzá lép)* Te énelem akarsz bujócskázni, drága? Egy népkemencei honleánnyal? Te azt hitted, hogy nem tudlak nyakon csípni? Hát mióta vadászok rád! Ploiești? Ez itten akkor Ploiești? És mi ez a maskara rajtad? Bálba voltál? *(Halkan szapulja és rázza Cracanelt)*

Nae elvonul a spanyolfal mögé; Iordache és a Felügyelő átviszi az elemóziát és az üvegeket a másik szobába

DIDINA Tudod, mikor jöttél el otthonról? Há? Tudod? Zöldhajnalban. Azóta mennyi idő telt el, mennyi, há? Feleljél!
PAMPON Didina, otthon! Majd otthon elmondok mindent.
CRACANEL Mița, drága Mițám, otthon majd mindent elmesélek.
MIȚA Szót se halljak, gyerünk!
DIDINA Aló mars, haza!
PAMPON Egy roppant fatália történt, drágaságom, meg kell értened...
CRACANEL Igen, ez a jó szó, fatália...
NAE *(előjön a spanyolfal mögül)* Naná, hogy fatália! Farsang idején. Hol karnebál van ott karnebál van. Engedjék meg a kisnagysádot, hogy fehérasztal mellett oszlassam el ezt a félreértést.

Cracanel és Pampon igen meg van elégedve

MIȚA, DIDINA Fehérasztal mellett?
NAE Úgy ám. Arra gondoltunk az urakkal, hogy csapunk itten egy kis hajnali lakadárét. Villáshajnali, nem igaz? Odaát jó meleg van, meg van terítve... Ne tessenek a hölgyek kosarat adni!
MIȚA *(tartózkodóan, barátságatlanul)* Köszönöm a meghívást, mőszejó!
CRACANEL Mițácskám, ezt nem teheted, hogy kosarat adol. Sárga makkos cipő legyen rajtam a temetésemem, ha ez nem egy úriember. Betétes cipő! *(Halkan)* Fodrászni persze fodrász, mit csináljunk, de azon belül egy galanter úr.
PAMPON Ha csak egy kicsikét szeretsz, nyuszipacsirtám, akkor...

Kilencedik jelenet

Ugyanazok, Gyakornok lemosott arccal, de még mindig török jelmezben

GYAKORNOK *(diadalmasan be hátról)* Na, lepucolt a drogérta!
DIDINA *(halkan)* Hát ez a hatarsz meg kicsoda?
PAMPON Majd elmesélem később...

Didina nevet

CRACANEL *(Mițának)* Ezt egy dilinyós nőszemély valami mediciával pofán lötytyintette a bálban.
MIȚA *(gyorsan)* Ó! És nem égett neki össze a képe?
CRACANEL Ugyan dehogy! Hát ténta volt abba, semmi más. Lila ténta.

Didina Naéhoz lép, Mița és mind a többiek körülveszik a Gyakornokot, vizsgálgatják

Aztán lejött mind?
GYAKORNOK De mind ám. Aki talál egy pöttyöt is, annak fizetek egy frankot. Na? Pöttyönte egy frank.
MIȚA Hála istennek becsapott a drogérta.
NAE *(Didinának halkan)* Holnap délután ötkor.
DIDINA *(halkan)* Lehet.
NAE Nem lehet, hanem okvetlen.

Didina is a Gyakornokhoz lép, nézegeti az arcát

PAMPON Nem látszik azon semmi.
IORDACHE Az égvilágon semmi. *(Atmegy a jobb oldali szobába)*
GYAKORNOK Csak most képzeljék el, ha a Iancu bácsi meglát abban az állapotban. Hiszen tudják, milyen...

Mind nézegetik

MIȚA *(halkan Naénak)* Pusmogtál azzal a repedányi ribanccal. Mit pusmogtál, mi? Hallani akarom, mer különben...
NAE *(halkan)* Elment az eszed, Moncili? Már megint kezdted? A vén trottilt küldd el Ploieštibe, holnap este nyolckor nálad vagyok.
MIȚA Rendben.

A Gyakornokhoz lépnek

CRACANEL *(vizsgálja a Gyakornok tarkóját)* Hoppá! Hoppáhoppá! Ahun e, a tarkóján maradt egy pöttyike. Ide az egy frankot!
GYAKORNOK Az nem ér, mer az nem úgy pötty, hogy lötyty. Hanem az odapecsent a hivatalban, mer, ugye, ottan ha irok, akkor a tollat bele szokom törülni a hajamba a tövínél. *(Mutatja)*

Mindenki nevet

IORDACHE *(jobbról jön)* Asztalhoz tessék! Parancsoljanak a mőszejók és madmazolek.

<p>GYAKORNOK Asztalhoz, úgy van! (<i>Naének</i>) Kezdődik megen a de- lejkodás? NAE Úgy is lehet mondani, komám. PAMPON Vályúhoz, már pardon bokú a kifejezésért. Olyan éhes vagyok, hogy egy borjút is megennék. Szétmarcangolnám, ugye, a fogammal... CRACANEL Gyerünk!</p> <p><i>Indulnak jobb felé, Didina Pamponnal, Mița Cracanellel, Nae a Gyakor- nokkal, Iordache a Felügyelővel</i></p> <p>GYAKORNOK (<i>az állához kap, felüvölt</i>) Jaj! Ajajajaj! (<i>Megáll, megfordul</i>)</p> <p><i>Megfordulnak a többiek is</i></p> <p>MIND Mi az? Mi történt? GYAKORNOK (<i>dúltan fel-alá rohangál</i>) Megen rám jött. Jajajajaj!</p>	<p>Pokolian fáj. (<i>Iordachéhez eltökélten</i>) Ki tudja húzni? Húzza ki!</p> <p><i>Mindnyájan meredten bámulják</i></p> <p>IODACHE Nyugalom, Tudom én, hogy mi használ erre! Ebbe az orvostudományba én esperes vagyok, kérem. Ahogy Máté köny- vében meg nagyon írva... (<i>A hátsó asztalhoz siet, elővesz két hatalmas ollót, majd komoran, az ollókat csattogtatva, mintha meg akarná nyírni a Gyakornokot, visszamegy hozzá</i>) Üljön le!</p> <p><i>Gyakornok leül, Iordache csattogtatja a két ollót, fenyegetőzik, mintha le akarná őket dugni a torkán</i></p> <p>GYAKORNOK (<i>ragyogó arccal feláll</i>) Merci bukó, öregem, mintha elfűjták volna. Semmit se fáj, finita. Vége.</p> <p><i>Vidáman nevetgélve mindnyájan jobbra el</i></p>
--	---

Függöny